

**VERSLAG AAN DE
KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

voorgelegd door het

**BELGISCH INSTITUUT VOOR POSTDIENSTEN EN
TELECOMMUNICATIE**

overeenkomstig artikel 34, derde lid,
van de wet van 17 januari 2003
met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector

Maart 2006

VOORWOORD

Hierbij heeft het BIPT de eer om zijn nieuwe halfjaarlijks verslag aan de voorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers te overhandigen. De periode die hierin wordt behandeld, loopt van oktober 2005 tot maart 2006.

Dit document wil de acties en voornaamste besluiten van de Raad van het BIPT beschrijven met betrekking tot de situatie van de Belgische sectoren van de postdiensten, de telecommunicatie en de radiocommunicatie. De Raad van het BIPT zet in de bladzijden die volgen ook de doelstellingen uiteen die hij voor zichzelf heeft vastgelegd.

De wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie is op 30 juni 2005 in werking getreden. Die wet, die de Kaderrichtlijn, de Machtigingsrichtlijn, de Toegangsrichtlijn, de Universeledienstrichtlijn en de Richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie omzet, is lichtjes gewijzigd door de wetten van 20 juli 2005 en van 27 december 2005 en is aangevuld door de wet van 6 juli 2005 betreffende sommige juridische bepalingen inzake elektronische communicatie.

Bijgevolg heeft het Instituut een aantal uitvoeringsbesluiten onderzocht en herwerkt om ze in het nieuwe regelgevingskader in te passen. Concreet is het BIPT momenteel verschillende uitvoeringsbesluiten aan het uitwerken inzake nummering, nummeroverdraagbaarheid om de introductie van "echte" MVNO's te begeleiden. Tijdens de beschouwde periode zijn aan de ministers van Telecommunicatie ontwerp teksten voor onderzoek overgezonden in verband met de sociale tarieven, de lijnen die toegang verlenen tot Internet, kwaadwillige oproepen naar de nooddiensten, de tool voor tariefvergelijking, de maatregelen die de operatoren moeten nemen in geval van verzuim van betaling, alsook op het stuk van aangifte van diensten en netwerken voor elektronische communicatie, het niveau van specificatie van de basisfactuur, interconnectieakkoorden en publicatie van het referentie-interconnectieaanbod, *spectrum trading*.

Bovendien is het Instituut zes maanden nadat de wet van 13 juni 2006 betreffende de elektronische communicatie in werking is getreden, van oordeel dat daarin technische wijzigingen zouden moeten worden aangebracht om hier en daar de rechtsonzekerheid ongedaan te maken. Het Instituut heeft daarom aan de ministers van Telecommunicatie wijzigingen in die zin voorgesteld.

Er zijn belangrijke stappen gezet op vlak van de marktanalyse. De maatregelen die het BIPT wenst op te leggen op de vier toegangsmarkten werden ter consultatie aan de sector voorgelegd en vervolgens voor advies aan de Raad voor de Mededinging overgezonden. Verder zijn de marktconsultaties van de bevindingen van het Instituut voor de mobiele termineringsmarkt en de zeven vaste-telefonie markten gelanceerd. Opmerkelijk hierbij zijn het voorstel van het BIPT om de operatoren de mogelijkheid te geven om het abonnement van Belgacom door te verkopen (zogenaamde Wholesale Line Rental), het verminderen van de termineringsverschillen tussen Belgacom en sommige alternatieve operatoren en de reductie van de mobiele termineringstarieven van de drie mobiele operatoren met ongeveer 50 % over een periode van twee jaar. Het BIPT beoogt hierbij een daadwerkelijke mededinging waarbij de eindgebruikers keuze tussen verschillende leveranciers, evenals op het vlak van kwaliteit en prijs en efficiënte investeringen worden aangemoedigd.

Verder heeft het BIPT ook een aantal belangrijke beslissingen genomen teneinde de kwalitatieve en kwantitatieve voorwaarden voor de ontbundelings- en bitstreamdiensten (zogenaamde BRUO- & BROBA-diensten) en de interconnectie (zogenaamde BRIO-diensten) van Belgacom aan de alternatieve operatoren vast te leggen.

Teneinde de transparantie te vergroten heeft het Instituut voor de eerste maal in januari op zijn website een overzicht van de marktgegevens gepubliceerd (grafieken en onderliggend cijfermateriaal). Dit document zal zesmaandelijks bijgewerkt worden.

Een deel van de activiteiten van het Instituut is ook gewijd aan het opzetten van een gegevensbank op basis waarvan alle telecommunicatieoperatoren sociale tarieven kunnen verlenen.

Naar aanleiding van de klachten vanwege de Gemeenschappen over storingen op hun radio's door uitzendingen van radio's uit een andere gemeenschap, heeft de dienst voor de controle van het spectrum procedures en meetmethodes uitgewerkt en gepubliceerd op de website van het BIPT. Op basis van die methode zijn reeds de zendkarakteristieken van 19 radio's gecontroleerd.

Op postaal gebied verheugt het BIPT zich over de publicatie van de koninklijk besluiten van 11 januari 2006 omdat het zich nu kan toeleggen op het opstarten en het beheer van de procedure voor het aanvragen en de toekenning van vergunningen voor universeledienstverrichtingen en op de procedure voor het aangeven van postdiensten (buiten de universele dienst). Anderzijds zullen nieuwe teksten tot doel hebben achterhaalde reglementen op te heffen en de wetgeving aan te passen aan de nieuwe context van het partnership tussen het Belgische De Post, de Deense post en het consortium CVC.

Wat zijn werking betreft, moet het Instituut het feit betreuren dat er nog geen samenwerkingsakkoord¹ met de gemeenschappen is ondertekend, hetgeen de Europese notificatie van sommige marktanalyses verhindert. Zo ook is een kaderuitbreiding nodig gebleken gelet op de de taken die moeten worden vervuld. Die aanvraag, die het BIPT van de gepaste menselijke middelen moet voorzien, zit nu in het eindstadium. Terloops vermelden wij dat de teksten die het administratief en geldelijk statuut van het BIPT-personeel herzien, klaar zijn. Het koninklijk besluit van 3 juli 2005 vormt daarbij slechts de eerste concrete uitvoering van een algemeen moderniseringsplan. De volgende stap in de uitvoering van dat plan zal de invoering van een vernieuwd evaluatiesysteem zijn, dat gebaseerd is op de functiebeschrijvingen.

---

¹ Arbitragehof, nr. 2004/132, 14 juli 2004 en Arbitragehof, nr. 2005/128, 13 juli 2005

De Raad van het BIPT houdt zich ter beschikking van de geachte leden van de Kamer van volksvertegenwoordigers voor alle verdere inlichtingen.

Michel Van Bellinghen,
Lid van de Raad

Georges Deneff
Lid van de Raad

Catherine Rutten
Lid van de Raad

Eric Van Heesvelde
Voorzitter van de Raad

Inhoudstafel

1. DIENST MARKTEN/ECONOMISCHE ANALYSE	6
1.1. ANALYSE VAN DE MARKTEN VOOR ELEKTRONISCHE COMMUNICATIE EN VERWERKING VAN MARKTGEGEVENS	6
1.2. INTERCONNECTIE: BRIO & KOSTENMODELLEN	7
1.3. KOSTEN VAN DE UNIVERSELE DIENST	8
1.4. GESCHEIDEN BOEKHOUDING	9
1.5. RETAILDIENSTEN (VASTE TELEFONIE EN HUURLIJNEN)	10
1.6. INTERCONNECTIE IN DE SECTOR VAN DE MOBIELE TELEFONIE	10
1.7. TOEGANG TOT HET AANSLUITNETWERK: ONTBUNDELING (BRUO) EN BITSTREAM (BROBA) ...	11
2. DIENST TECHNOLOGIE	12
2.1. NETWERKEN EN DIENSTEN	12
2.2. RADIOAMATEURS – MARITIEME RADIOCOMMUNICATIE	12
2.3. VASTE LOKALE RADIOOVERBINDINGEN	13
2.4. SITEBEHEER: NORMEN INZAKE BLOOTSTELLING AAN ELEKTROMAGNETISCHE GOLVEN EN HET TOEZICHT OP SITE SHARING	14
2.5. VERGUNNINGEN	14
2.6. FREQUENTIES	15
2.7. APPARATUUR	18
2.8. NUMMERING	20
3. DIENST POST	23
4. DIENST CTR-Telecom	28
4.1. NCS - CONTROLE OP DE GEBRUIKERS VAN RADIOGOLVEN	28
4.2. CONTROLE VAN DE LEVERANCIERS VAN ELEKTRONISCHE-COMMUNICATIEDIENSTEN	29
4.3. CONTROLE VAN DE LEVERANCIERS VAN ELEKTRONISCHE-COMMUNICATIENETWERKEN VEILIGHEID VAN DE NETWERKEN	30
4.4. REGLEMENTAIRE ONTWIKKELINGEN	33
5. DIENST INTERNATIONALE RELATIES TELECOM	37
6. JURIDISCHE DIENST TELECOM	39
6.1. NIEUW REGELGEVINGSKADER	39
6.2. HET SAMEWERKINGSAKKOORD MET DE GEMEENSCHAPPEN	44
6.3. ETHERPOLITIE	44
6.4. BUDGETTAIRE EN BOEKHOUDKUNDIGE REGELS DIE OP HET INSTITUUT VAN TOEPASSING ZIJN ...	44
6.5. ETHISCHE COMMISSIE	45
6.6. GESCHILLEN	45
6.7. MVNO's	46
7. PERSONEELSDIENST	48
7.1. UITBREIDING VAN HET PERSONEELSKADER	48
7.2. WIJZIGINGEN IN DE PERSONEELSSTATUTEN	48
7.3. NIEUW EVALUATIESYSTEEM OP BASIS VAN EEN FUNCTIEBESCHRIJVING	48
7.4. TOEPASSING VAN EEN TESTFASE VOOR TELEWERKEN	48
8. STATISTIEKEN	49

1. DIENST MARKTEN/ECONOMISCHE ANALYSE

1.1. ANALYSE VAN DE MARKTEN VOOR ELEKTRONISCHE COMMUNICATIE EN VERWERKING VAN MARKTGEGEVENS

Realisaties

1. De Marktanalyse

Een belangrijke factor in de marktanalyse is de omzetting van de Richtlijnen in de wet van 13 juni 2005. Dat betekent dat met alle stappen van het marktanalysetraject doorgedaan kan worden tot en met de definitieve publicatie van het marktbesluit. Een blijvend knelpunt is evenwel het uitblijven van het ondertekenen van het samenwerkingsakkoord met de Gemeenschappen. Zolang dat samenwerkingsakkoord niet tot stand gekomen is, kan de Europese notificatie van sommige markten niet plaatsvinden.

De markten worden in vier clusters behandeld. Het verst gevorderd is de “toegangs”-cluster (CA), gevolgd door de “vaste telefonie”-cluster (CFT), de “mobiele telefonie”-cluster (CM) en die van de “huurlijnen” (CLL).

Er zijn een aantal belangrijke stappen gezet in de marktanalyse:

De nationale consultatie voor de “toegangs”-cluster liep van 25 oktober tot 23 december. Deze consultatie betreft de markten 1, 2, 11 en 12 en de lancering ervan ging gepaard met een presentatie van de bevindingen van het Instituut aan de sector.

Ook de analyse voor de “vaste telefonie”-cluster is ver gevorderd en zal in het begin van 2006 aan de markt voorgesteld worden.

Bij de cluster “mobiele telefonie” is er gewacht op de resultaten van het mobiele-kostenmodel. Nu die stabiel zijn zal de analyse van markt 16 snel afgerond kunnen worden en zal de markt binnen afzienbare tijd hierover geconsulteerd worden. De analyse en de consultatie van markt 15 volgt iets later.

De “huurlijnen”-cluster heeft om logistieke redenen een iets lagere prioriteit gekregen. Toch kan ook daar verwacht worden dat het interne traject kort na dat van de andere marktclusters afgerond moet kunnen worden.

2. De verwerking van de marktgegevens

Op 2 september 2005 lanceerde het BIPT de statistiekopvraging met betrekking tot het eerste semester van 2005. De aangeschreven ondernemingen werden verzocht te antwoorden tegen eind oktober 2005, wat één maand langer is dan de datum van 30 september die normaal wordt gehanteerd voor de terugzending van deze gegevens. Deze extra maand werd toegekend wegens de verandering van lay-out van het statistiekformulier die noodzakelijk bleek voor de automatisering van de gegevensverwerking.

De inhoud van de gevraagde input verkleinde en de resterende input bleef grotendeels identiek. Niettemin stelt het BIPT midden december 2005 vast dat de voorziene termijn niet steeds werd gerespecteerd: er werd met vertraging geantwoord of er werd helemaal geen reactie ontvangen.

De niet-naleving van de termijn bemoeilijkt de uitvoering van de taken van het BIPT, meer bepaald :

- de analyse van de relevante markten voor elektronische-communicatienetwerken en -diensten conform artikel 55 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie;
- het opstellen van een jaarverslag over de evolutie van de telecommunicatiemarkt dat door de Raad aan de minister dient te worden voorgelegd (artikel 34 van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post-en telecommunicatiesector).

Ook de tijdige update van het document met statistieken over de elektronische-communicatiemarkten (grafieken en onderliggend cijfermateriaal), dat door het BIPT voor de eerste maal in januari 2006 wordt gepubliceerd om de transparantie te vergroten, komt hierdoor in het gedrang.

Doelstellingen

1. De marktanalyse

In de loop van februari 2006 zal voor de eerste keer een marktanalyse voorgelegd worden aan de Raad voor de Mededinging: de “toegangs”-cluster. De Raad voor de Mededinging heeft 30 dagen om zijn advies te formuleren. Twee van de vier markten, waaruit deze cluster bestaat, zouden dan officieel genotificeerd kunnen worden. Voor de twee andere markten, met name de markten 11 en 12, is het wachten op de ondertekening en implementatie van het samenwerkingsakkoord met de gemeenschappen.

Voor de andere clusters moet de nationale consultatie nog opgestart worden. Gerekend wordt dat die clusters, met uitzondering van de roamingmarkt, in de eerste maanden van 2006 ter nationale consultatie voorgelegd worden. Daarna moet de Raad voor de Mededinging zijn advies uitbrengen zodat het mogelijk moet zijn om het merendeel van de markten aan de Europese Commissie te notificeren vóór eind juni 2006.

2. De verwerking van de marktgegevens

Begin januari 2005 wordt de statistiekopvraging opgestart voor het tweede semester van 2005. Antwoorden worden verwacht tegen eind maart 2005.

Het Instituut hoopt hiervoor te kunnen rekenen op een betere medewerking van de sector.

1.2. INTERCONNECTIE: BRIO & KOSTENMODELLEN

Overzicht

In het vorige beheersplan, voor het tweede halfjaar van 2005, stonden de volgende activiteiten op de agenda:

1. In het kader van het top-down model en het BRIO:

De afronding van de analyses in verband met de vergoedingen voor Carrier Pre-Select (« CPS bringing into service one time fee » en « one time fee for the activation of CPS on a particular end-user line »).

Het verzenden van documenten aan de operatoren wat betreft de openstelling van CSC/CPS voor verkorte nummers en de overflow van het collectingverkeer, om het mogelijk te maken besprekingen te starten tussen Belgacom en de belangstellende alternatieve operatoren.

Het onderzoek van het ontwerp van referentie-interconnectieaanbod van Belgacom (« BRIO ») voor het jaar 2006.

De verificatie van de kostenbasing van de interconnectietarieven van BRIO 2006 (terminating, collecting en ATAP) op basis van het geactualiseerde top-down model en het aparte onderliggende model voor de uitwerking van de TAM-afschrijvingen en de toewijzing van de ONP-blokken.

Die verschillende acties zijn tot een goed einde gebracht.

De Raad van het BIPT heeft overigens op 9 november 2005 een besluit aangenomen in verband met de kapitaalkosten en de uurloonkosten die moeten worden toegepast in de referentieaanbiedingen van Belgacom (BRIO, BRUO en BROBA).

De Raad van het BIPT heeft ook een besluit aangenomen in verband met de kwalitatieve en kwantitatieve aspecten van BRIO 2006.

2. In het kader van het bottom-up model:

Het verslag inzake verzoening wordt momenteel geactualiseerd voor het jaar 2006.

Doelstellingen

Voor het eerste semester van 2006 zijn de volgende activiteiten gepland:

- de verificatie van de tarieven van de IC-links, van de VAS en voor de activering van CPS;
- de oprichting van een werkgroep met Belgacom en de OLO's om bepaalde onderwerpen aan te snijden waarover nog geen definitief besluit is genomen en/of waarvoor verdere besprekingen nodig zijn. Als onderwerpen die op de agenda van die werkgroep kunnen worden gezet, zijn met name geïdentificeerd:
  - o de kwesties met betrekking tot de « shared number ranges »;
  - o het overflowmechanisme op het niveau van de lokale toegangspunten voor het collectingverkeer;
  - o de dienstkwaliteit op het netwerk van Belgacom.

1.3. KOSTEN VAN DE UNIVERSELE DIENST

Overzicht

De volgende acties zijn verricht in de tweede helft van 2005:

- de publicatie van een beschrijving van het kostenmodel dat toegepast wordt voor de berekening van de nettokosten, ter aanvulling van het besluit dat op 17 mei 2005 is aangenomen. Die publicatie vond plaats op 10 augustus 2005;
- de publicatie van een bestek om een consultant te selecteren voor de berekening van de nettokosten van de universele dienst voor het jaar 2005, waaronder ook de evaluatie van de relevante immateriële voordelen. Die berekening moet twee keer worden gemaakt: een keer volgens de wet van 21 maart 1991 en een keer volgens de wet van 13 juni 2005.

De activiteiten van het BIPT moesten ook betrekking hebben op de bepaling van de definitieve nettokosten van het jaar 2003 en van de geraamde nettokosten van het jaar 2004. Gelet op de geringe kans dat het fonds voor de universele dienstverlening met terugwerkende kracht wordt geactiveerd voor de jaren 2003 en 2004, heeft het BIPT voorlopig geen middelen ingezet voor die oefeningen.

Doelstellingen

Artikel 74 van de wet van 13 juni 2005 bepaalt dat elke operator bijzondere voorwaarden moet verstrekken aan bepaalde categorieën van begunstigden. De wet richt een fonds voor de universeledienstverlening inzake sociale tarieven op, bestemd om de aanbieders van sociale tarieven te vergoeden.

Het Instituut moet een advies verstrekken in verband met de financieringswijze van dat fonds. Daarbij moet het Instituut de mogelijke methodes onderzoeken voor de evaluatie en het delen van de kosten in verband met de verstrekking van sociale tarieven.

1.4. GESCHEIDEN BOEKHOUDING

Overzicht

Er werd een consultatie van de marktactoren gehouden over het ontwerpbesluit gescheiden rekeningen 2002 van NV Belgacom. Het definitieve besluit (inclusief de gegevens van de marktconsultatie) voor de gescheiden rekeningen 2002 van NV Belgacom is gepland in het begin van 2006. De voorbereiding van het ontwerpbesluit gescheiden rekeningen 2003 van NV Belgacom werd aangevat via vragenlijsten en werkvergaderingen hieromtrent.

Er werd een bestek gepubliceerd met het oog op de selectie van een consultant voor de gescheiden rekeningen 2004 van NV Belgacom. Er werd tevens een consultant aangesteld om assistentie te verlenen bij het uitvoeren van de analyse van de gescheiden rekeningen 2004 van NV Belgacom.

Doelstellingen

Er zal een ontwerpbesluit gescheiden rekeningen 2003 van NV Belgacom gepubliceerd worden en er zal een consultatie van de sector hieromtrent gehouden worden in het eerste semester 2006. Er zal een definitief besluit gescheiden rekeningen 2003 van NV Belgacom gepubliceerd worden.

Er zal een ontwerpbesluit gescheiden rekeningen 2004 van NV Belgacom gepubliceerd worden in de loop van 2006.

1.5. RETAILDIENSTEN (VASTE TELEFONIE EN HUURLIJNEN)

Overzicht

Op 17 oktober 2005 heeft het BIPT een besluit aangenomen betreffende de regelmatigheid van het tariefplan Happy Time van Belgacom, in het bijzonder wat de kostenbasering betreft, en de mogelijkheid voor een concurrerende operator om een concurrentieel aanbod te doen.

Het BIPT heeft samen met zijn consultant gewerkt aan de verificatie van de kostenbasering van de retailtarieven van de huurlijnen voor het jaar 2003.

Doelstellingen

Het BIPT heeft een bestek gepubliceerd om steun te kunnen krijgen bij de verificatie van de kostenbasering van de retailtarieven van de huurlijnen voor het jaar 2004.

De opdrachten van de consultant moeten met name bestaan uit:

- een evaluatie van het bestaande kostenmodel;
- een uitvoerige analyse van de resultaten die verkregen zijn via het model voor boekhoudkundige scheiding en van de link ervan met de structuur van de tarieven;
- een identificatie en een kwantificering van de kosten die niet relevant zijn voor de tarifiering van het product wholesale leased lines (half links).

1.6. INTERCONNECTIE IN DE SECTOR VAN DE MOBIELE TELEFONIE

Overzicht

Het project inzake ontwikkeling van een generiek kostenmodel voor de mobiele telefonieoperatoren in België heeft plaatsgehad in nauwe samenwerking met de drie betrokken ondernemingen. Voor dat project laat het Instituut zich bijstaan door het consultantsbureau Analysys. Op het einde van het jaar 2005 was dat project zo goed als voltooid.

De analyse van de drie wholesale-markten voor mobiele telefoniediensten die door de Europese Commissie in aanmerking zijn genomen in haar aanbeveling van 11/02/2003 betreffende relevante producten- en dienstenmarkten in de elektronische communicatiesector is voortgezet. Die markten zijn:

- markt nr. 15: toegang en gespreksopbouw op openbare mobiele telefoonnetwerken;
- markt nr. 16: gespreksafgifte op afzonderlijke mobiele netwerken;
- markt nr. 17: de nationale wholesale-markt voor internationale roaming via openbare mobiele netwerken.

Wat betreft die derde markt voor « internationale roaming » worden de gegevens op geharmoniseerde wijze verzameld en geanalyseerd in het kader van de ERG/IRG, rekening houdende met het door en door grensoverschrijdende karakter van die markt.

Doelstellingen

Wat betreft de economische aspecten van de netwerken en diensten voor mobiele communicatie, zal er in de eerste helft van 2006 voornamelijk naar gestreefd worden de analyse van de mobiele markten af te ronden met het oog op de vereiste raadplegingen. Wat in het bijzonder markt 16 betreft, zullen de correctiemaatregelen die zullen worden voorgesteld inzake kostenbasing van de MTR-termineringslasten, gebaseerd zijn op de resultaten van het generieke kostenmodel dat in 2005 ontwikkeld is.

1.7. TOEGANG TOT HET AANSLUITNETWERK: ONTBUNDELING (BRUO) EN BITSTREAM (BROBA)

Overzicht

De sector is twee keer geraadpleegd over BRUO en BROBA 2006. De Raad heeft op 9 november 2005 een besluit aangenomen betreffende BRUO 2006 en een tweede besluit terzake op 22 december 2005. De besluiten betreffende BROBA 2006 dateren van 25 november 2005 en van 28 december 2005.

Doelstellingen

In de loop van het eerste semester van 2006 zal het Instituut erop toezien dat zijn besluiten betreffende BRUO 2006 en BROBA 2006 door Belgacom worden gevolgd en correct uitgevoerd.

De voormelde besluiten voorzien ook in besprekingen van een aantal punten in het kader van de coördinatievergaderingen, in aanwezigheid van Belgacom, de begunstigden en het BIPT. Het BIPT zal erop toezien dat die vergaderingen constructief en doeltreffend zijn.

Het is duidelijk dat het Instituut volgens het noodzakelijke tempo vergaderingen van de Task Group Spectrum Management heeft blijven houden, zoals dat telkens is overeengekomen met de deelnemers aan die vergaderingen.

In de loop van het eerste semester 2006 zal het BIPT een bestek publiceren om steun te kunnen krijgen bij de realisatie van een top-down model in het kader van het BRUO en van de nieuwe kostenmodellen wat betreft het BROBA en de collocatie.

2. DIENST TECHNOLOGIE

2.1. NETWERKEN EN DIENSTEN

Overzicht

In juni 2005 werd de nieuwe telecommunicatiewet van kracht. Voor de dienst Aangiften (van Netwerken en Diensten) resulteert dit in de volgende situatie:

- openbare netwerken blijven aangifteplichtig;
- private netwerken dienen niet verder aangegeven te worden;
- spraaktelefoniedienst werd vervangen door Openbare telefoondienst met een nieuwe definitie;
- doorverkopers (de zogenaamde “switchless resellers”) dienen voortaan ook aangifte te doen;
- “phonestops” dienen geen aangifte meer te doen.

Doelstellingen

De dienst Aangiften zal zich vooral concentreren op de praktische toepassing van de notificatie van de openbare netwerken en diensten, en de voorbereiding ervan, parallel met de voorbereiding van de reglementaire documenten die voor het nieuwe regelgevingskader noodzakelijk zijn.

Mogelijke vereenvoudigingen voor publieke netten die niet commercieel geëxploiteerd worden, zijn voorbereid in de tekst van een nieuw koninklijk besluit. De uitvoering ervan zal aangevat worden zodra het koninklijk besluit van kracht wordt.

Mogelijke vereenvoudigingen in het aangifteregime voor publieke diensten, om een beter overzicht te krijgen van de bestaande diensten, en om de aangifte op zich eenvoudiger te laten verlopen zijn voorbereid in de tekst van een nieuw koninklijk besluit. De uitvoering ervan zal aangevat worden zodra het koninklijk besluit van kracht wordt.

2.2. RADIOAMATEURS – MARITIEME RADIOCOMMUNICATIE

Overzicht

Het Instituut heeft de taak examens te organiseren die toegang verlenen tot radioamateurvergunningen, alsook tot operateurcertificaten voor radiomaritieme stations. De radioamateurexamens en sommige radiomaritieme examens (VHF en SRC) zijn in 2004 gecomputeriseerd.

De computerisering van de examens is een succes; in 2005 hebben meer dan 2000 kandidaten een examen afgelegd (radioamateur, VHF maritiem of SRC).

Ondertussen zijn er vier centra erkend voor de SRC-examens (Short Range Certificate).

Ook de examens voor radioamateur-basisvergunningen zijn van start gegaan na de publicatie van de wijziging van het ministerieel besluit van 9 januari 2001 betreffende het aanleggen en het doen werken van radiostations door radioamateurs².

De vernieuwing van de GMDSS- en VHF-operateurcertificaten is aan de gang en zal in 2006 worden voortgezet.

Doelstellingen

Overeenkomstig de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie zal er een koninklijk besluit worden opgesteld om de organisatie en de examenstof van de verschillende radioamateurexamens vast te stellen. Dat besluit zal ook het begrip "operateurcertificaat voor amateurstations" introduceren. Het zal ook de voorwaarden vaststellen waaronder een persoon die in het buitenland geslaagd is voor een examen een Belgische vergunning kan krijgen.

2.3. VASTE LOKALE RADIOVERBINDINGEN

Overzicht

Het Instituut heeft de bijdragen onderzocht die het ontvangen had naar aanleiding van de openbare raadpleging van 3 mei 2005 betreffende de vaste lokale radioverbindingen. Die openbare raadpleging heeft in het bijzonder betrekking op de WiMAX-technologie (Worldwide interoperability for Microwave Access). Die technologie, die gebaseerd is op radiotransmissienorm 802.16 van het IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers), wordt ondersteund door het consortium van constructeurs « WiMAX Forum ». De WiMAX-technologie zou vaste, draagbare en eventueel mobiele breedbanddataverbindingen via radiogolven mogelijk moeten maken. WiMAX wordt vaak vergeleken met de WiFi-technologie, maar dan met hogere debieten en een groter bereik.

In België beschikken twee operatoren (Mac Telecom en Clearwire) over een vergunning voor vaste lokale radioverbindingen in frequentiebanden waar de WiMAX-technologie of gelijkwaardige technologieën kunnen worden toegepast. Momenteel is geen extra spectrum meer beschikbaar voor andere operatoren in frequentiebanden waar de WiMAX-technologie of gelijkwaardige technologieën kunnen worden toegepast.

Er is een samenvatting van de bijdragen gepubliceerd. Het Instituut heeft de noodzaak beoordeeld om andere frequentiebanden open te stellen waarin de WiMAX-technologie of gelijkwaardige technologieën kunnen worden toegepast. Het Instituut heeft ook de noodzaak geëvalueerd om het regelgevingskader aan te passen.

Doelstellingen

Het Instituut zal voor de minister die belast is met telecommunicatie een voorstel voorbereiden tot aanpassing van het regelgevingskader betreffende de vaste lokale radioverbindingen.

---

² Ministerieel besluit van 1 september 2005 tot wijziging van het ministerieel besluit van 9 januari 2001 betreffende het aanleggen en doen werken van radiostations door radioamateurs.

2.4. SITEBEHEER: NORMEN INZAKE BLOOTSTELLING AAN ELEKTROMAGNETISCHE GOLVEN EN HET TOEZICHT OP SITE SHARING

Overzicht

In oktober werd het nieuwe koninklijk besluit van 10 augustus houdende de normering van zendmasten voor elektromagnetische golven tussen 10 MHz en 10 GHz (BS 22.09.2005) van kracht. De voorstellen die het BIPT in dit verband heeft ingediend werden overgenomen. Wat de normen zelf betreft werden er geen veranderingen aangebracht.

Het cartografische instrument werd afgewerkt en de website werd gelanceerd. Dit cartografische instrument toont de gebruiker een kaart van België, waarop kan worden ingezoomd. Op deze kaart worden de plaatsen aangeduid waar zich sites bevinden. Per site kan een overzicht opgevraagd worden waarin het juiste adres en de op de site aanwezige antenne-eigenaars aangeduid worden. In voorkomend geval kan een rapport worden opgevraagd waarin de analyse van de stralingsniveaus rondom de site wordt getoond.

Doelstellingen

Het toepassingsgebied van de reglementering inzake stralingsdossiers is verder uitgebreid tot o.a. radioamateurs, lokale radio's, krijgsmacht en anderen.

Een blijvende vergelijking tussen de inlichtingen in de databank « RF-straling » en die in de databank met betrekking tot gedeeld gebruik van sites van RISS (Radio Infrastructure Site Sharing) zal de correctheid van de gegevens dienen te garanderen.

Een externe firma zal de nodige opmetingen doen om de gegevens verder te controleren.

2.5. VERGUNNINGEN

Overzicht

De dienst is in de testfase van de nieuwe software voor het behandelen van de dossiers voor de categorieën 1, 3 en 6 (professionele netwerken: taxi's, politie, dispatching...). Het inscannen van de dossiers om een elektronische (paperless) behandeling mogelijk te maken is voltooid.

Doelstellingen

Een verdere invoering van de geïnformatiseerde dossierverwerking zal in 2006 een blijvende inspanning vragen. Nieuwe werkwijzen en andere gebruiksoftware zullen een flexibele houding van het personeel vergen. In een eerste fase zal de werking van de dienst hierdoor zeker niet vlotter verlopen, gelet op de verplichte leerperiode, maar op termijn wordt een substantieel verbeterde werking van dit project verwacht.

Nieuwe uitvoeringsbesluiten moeten worden gemaakt voor de nieuwe telecomwet en de dienst Vergunningen zal de nodige elementen moeten aanbrengen om de koninklijk besluiten te wijzigen waar het nodig is. De voorgaande wet en het koninklijk besluit voor private radioverbindingen dateren van 1979, en ondanks hun regelmatige aanpassingen is het noodzakelijk de teksten volledig te vernieuwen en bij te werken.

- **Radioamateur**

Overzicht

Wat betreft de radioamateurs werd het ministerieel besluit van kracht dat de mogelijkheid creëert om een nieuw type 'basisvergunning' uit te reiken. Dat besluit maakt ook een soepeler beheer mogelijk van het frequentiespectrum dat door de radioamateurs wordt gebruikt.

Doelstellingen

In toepassing van de wet van 13 juni 2005 en van de uitvoeringsbesluiten die worden voorbereid, zal het ministerieel besluit van 9 januari 2001 betreffende het aanleggen en het doen werken van radiostations door radioamateurs moeten worden herzien.

- **Radiomaritiem**

Overzicht

Het Instituut geeft de vergunningen af voor het houden en het gebruiken van radiocommunicatiestations aan boord van schepen die de Belgische vlag voeren.

In 2005 was het dankzij de aanwerving van personeel mogelijk om de vergunningen sneller toe te kennen. De gemiddelde termijn bedraagt nu 2 weken tussen de ontvangst van de aanvraag en de verzending van de vergunning.

Doelstellingen

In 2006 zullen alle radiomaritieme vergunningen worden bijgewerkt. Daardoor zullen roepnamen kunnen worden vrijgemaakt die dan voor nieuwe aanvragen kunnen worden gebruikt.

Ook de databank zal worden aangepast om aanvragen te kunnen inscannen en zo de papieren dossiers af te schaffen, waardoor een efficiënter beheer van de aanvragen mogelijk zal zijn.

2.6. FREQUENTIES

Overzicht

Internationale activiteiten

De RSPG (Radio Spectrum Policy Group) nam de definitieve versie van de opinie in verband met de draadloze toegang voor elektronische communicatie aan.

Het RSC (Radio Spectrum Committee) en de CEPT/ECC bogen zich onder andere over de volgende punten:

- een beslissing voor de vroegere ERMES-band werd definitief aanvaard. Deze band zal nu geopend worden voor nieuwe op een Europese basis geharmoniseerde toepassingen zoals “hulpmiddelen voor gehoorgestoorden”.
- de toekomst van de band 2.5-2.7 GHz werd bekeken in het licht van de opening van deze band voor 3G/IMT-2000 en andere compatibele technologieën;
- de CEPT/ ECC aanvaardde een ontwerp van ECC-beslissing voor publieke consultatie om Ultra-Wide-bandproducten op de markt toe te laten;
- de toekomst van de Mobiele dienst via satelliet op 2 GHz werd verder geanalyseerd, vooral in verband met de terrestriële component die eventueel direct in competitie zou kunnen treden met de huidige vergunde UMTS-netwerken in België;
- een geharmoniseerde toepassing voor de vroegere TETS-banden werd vooralsnog niet geïdentificeerd.

De gespreksrondes met de buurlanden ter voorbereiding van de Regionale Radioconferentie van de ITU in 2006 (RRC-06) worden voortgezet. Hierbij werd vooral getracht om zoveel mogelijk bilaterale akkoorden te bereiken vóór de planningsconferentie RRC-06 teneinde de slaagkansen op de conferentie te maximaliseren. De Belgische eisen voor de planningsconferentie werden door het BIPT gecentraliseerd en op 31 oktober overgezonden aan de ITU.

Private netten en PAMR

Op nationaal vlak werden de beslissingen inzake de kortbereikradars van de Europese Commissie omgezet. Een ontwerp van radio-interface werd opgesteld en de notificatieprocedure werd gestart. Deze regeling omvat zowel een tijdelijke oplossing voor deze radars op 24 GHz alsmede de definitieve oplossing op 79 GHz.

Voorts werd de planning van de frequenties voor privaat mobiel gebruik in de Antwerpse haven in het algemeen en het Deurganckdok in het bijzonder verder uitgewerkt teneinde de nieuwe containeractiviteiten te ondersteunen. Deze planning omvat onder andere een uitbouw van het analoge trunkingnetwerk van de firma ENTROPIA alsmede van een privaat netwerk voor P&O port operations.

Wat betreft de frequentietoewijzingen aan de hulp- en veiligheidsdiensten werd de dienst Frequentiebeheer geconfronteerd met een gestage afname van de private netten ten voordele van een overschakeling op het ASTRID-netwerk.

Deze afname van het gebruik van private mobiele radio vonden we ook terug bij de personenzoeksysteem en enkele grote netten zoals Touring Wegenhulp. Deze maatschappijen schakelen veelal over op gedereguleerde toepassingen zoals DECT of stappen over naar een publieke netwerkoperator.

Mobiele netten van de 2e generatie (2G)

De resultaten van de publieke consultatie op het vlak van de verlenging van de 3 bestaande gsm-vergunningen werd intern geanalyseerd en besproken. Op basis hiervan zullen een aantal aanbevelingen aan de bevoegde minister worden overgezonden. De synthese van de consultatie wordt op de Internet site van het BIPT gepubliceerd.

Verder werd gedurende dit semester duidelijk dat het aantal kanalen dat in de gsm -en de DCS1800-banden door de mobiele operatoren gebruikt werd relatief stabiel bleef. Er blijven nogal wat kanalen die toegewezen zijn aan de operatoren ongebruikt zodanig dat we bij een verzadigende gsm-markt, althans wat het aantal abonnees betreft, nog niet kunnen spreken van een verzadiging in het beschikbare frequentiespectrum.

Mobiele netten van de 3e generatie (3G)

Op vraag van de minister heeft het BIPT een advies voorbereid in verband met de eventuele herziening van de bedekkingsvereisten voor de UMTS-netwerken en de opportuniteit om het betreffende regelgevend kader te wijzigen.

Technologische evolutie : convergentie 2G en 3G.

Verder is het ook een feit dat sinds het verlenen van de UMTS-vergunningen in 2001 de technologische evolutie op het gebied van elektronische communicatie niet heeft stilgestaan. Vandaag bestaan er WiFi-netwerken, die een zogenaamd nomadisch gebruik van diensten mogelijk maken die enigszins concurrerend zijn met de mobiele elektronische-communicatiediensten van de 3e generatie.

Met het nieuwe regelgevende kader is het inderdaad zo dat openbare WiFi-netwerken niet onderworpen zijn aan dezelfde vergunningsrechten en bedekkingsverplichtingen als de vergunde 3G-netwerken. Deze nieuwe netwerken treden gedeeltelijk in concurrentie met de huidige UMTS/IMT2000-netwerken waarvoor een substantieel intrederecht betaald werd, een jaarlijks controlerecht verschuldigd is en vrij strenge roll-outvoorwaarden gelden. Het is discutabel of volgens het nieuwe regelgevende kader en de wet van 13 juni 2005 een uniek concessierecht of intrederecht nog opgelegd zou kunnen worden. Op heden kan men zich ook afvragen of de 3G-toepassingen niet in de frequentiebanden van de 2G-frequenties toegelaten kunnen worden. Deze discussie moet nog gevoerd worden. Hierover zal in de loop van dit jaar meer duidelijkheid komen.

Doelstellingen

Een van de belangrijkste doelstellingen is het veilig stellen van de Belgische belangen op de ITU-planningsconferentie RRC-06 voor digitale radio en televisie die gedurende vijf weken plaatsvindt in mei en juni 2006.

Het definitief finaliseren van de onderhandelingen met de Gemeenschappen in de FM-band en de daarbijhorende database staat tevens hoog op de agenda.

In de RSPG zal de discussie zich toespitsen op een Europees geharmoniseerd standpunt betreffende de bescherming van spectrum voor wetenschappelijke doeleinden, de voorbereiding

van de WRC-07 en de manier hoe de digitale kloof tengevolge van de introductie van digitale televisie zal geïdentificeerd worden. Verder zal de concrete uitwerking van het WAPECS-concept in België nader bestudeerd worden en zal nagegaan worden of de principes van technologieonafhankelijkheid in België toegepast kunnen worden op de MNO's.

De RSC zal zich, baserend op een rapport van de CEPT, vooral beraden over een mogelijke reglementering voor de UWB-toepassingen (Ultra Wide Band). De verdere uitbouw van een Europees spectruminformatiesysteem (gebaseerd op het huidige EFIS-systeem van de CEPT) moet tevens besproken worden alsook de toekomst van de vroegere TFTS-band. In dit verband zal het BIPT een beslissing moeten nemen of er spectrum vrijgemaakt zal worden voor een PW-DSL-systeem (Personal Wireless DSL).

Op nationaal vlak moet duidelijk worden hoe het algemene frequentiebeleid voor de MNO's en de FWA-operatoren er zal uitzien.

Bovendien zal het BIPT de beschikking van de EC betreffende de vroegere ERMES-band in België implementeren en het spectrum openstellen voor de aanbevolen toepassingen inclusief het gebruik door gehoorgestoorden, tijdelijke evenementen en resterende paging-netwerken.

Er zal ook een nieuwe radio-interface opgesteld worden die het gebruik van een zeer laag vermogen mogelijk maakt voor de transmissie van muziek in de FM-band. Deze toepassing biedt bijvoorbeeld de mogelijkheid dat een gebruiker de FM-band gaat gebruiken voor het realiseren van de verbinding tussen zijn Ipod en de autoradio.

2.7. APPARATUUR

Overzicht

De dienst Apparatuur heeft de taak om op het terrein de conformiteit te controleren van de apparatuur die in de handel wordt gebracht. Deze apparatuur moet voldoen aan de eisen gesteld in de Europese Richtlijn 1999/5/EG – de R&TTE-richtlijn. De dienst Apparatuur verschafft nadere toelichting betreffende de praktische toepassing van deze richtlijn.

De activiteit van de dienst Apparatuur bestaat in het plannen en uitvoeren van gerichte controles op de conformiteit van radio- en telecommunicatie-eindapparatuur. Die interventies kunnen uiteraard niet volledig en systematisch zijn en geschieden daarom steekproefsgewijs in specifieke domeinen. Naast het spontaan bezoeken van winkels wordt ook opgetreden op openbare markten. Beurzen worden bezocht zodat fabrikanten van nieuwe toepassingen ingelicht kunnen worden over de te respecteren regelgeving.

De opsporingsinspectie van de Administratie der Douane en Accijnzen en De Post doen een beroep op de controleurs van de dienst Apparatuur indien er twijfel bestaat over de conformiteit van ingevoerde – dikwijls via internet bestelde – radio- en telecommunicatie-eindapparatuur. De geadresseerden van dergelijke in beslag genomen niet-conforme apparatuur worden schriftelijk verwittigd en gevraagd vrijwillig afstand te doen van de bestelde illegale goederen.

Indien bij controles niet-conforme apparatuur wordt aangetroffen en indien de verantwoordelijke voor het in de handel brengen ervan en/of de fabrikant ervan kan worden geïdentificeerd, dan wordt deze aangeschreven. Hierbij wordt aangegeven welke inbreuken er vastgesteld werden en wordt er nadere informatie verschaft zodat de niet-conformiteiten aan de bron voorkomen kunnen worden. De informatie wordt eveneens doorgespeeld aan de buitenlandse autoriteiten verantwoordelijk voor het markttoezicht in verband met radio- en telecommunicatie-eindapparatuur zodat ook zij de nodige maatregelen kunnen treffen en eventueel de betrokken firma verdere informatie kunnen bezorgen.

Uiteraard wordt er nauw samengewerkt met de parketten en wordt waar nodig verdere toelichting betreffende onze specifieke wetgeving verstrekt. Ook wordt er overleg gepleegd met andere politie- en controlediensten in het kader van gezamenlijke acties.

Ook de verwerking van de controlerapporten en van de dossiers in verband met de algemene houdersvergunningen werd voortgezet.

De dienst Apparatuur is tevens actief betrokken bij een aantal nationale en internationale vergaderingen.

Doelstellingen

Voor het 1e halfjaar van 2006 zijn in feite dezelfde activiteiten gepland.

In het kader van de publicatie van de nieuwe EMC-richtlijn (Richtlijn 2004/108/EG) wordt een nieuwe gids met toelichting opgesteld. De dienst Apparatuur van het BIPT zal dit verder van nabij volgen en bijdragen tot het opstellen van de definitieve tekst.

In het kader van de administratieve samenwerking tussen de Lidstaten op het gebied van EMC (ADCO EMC) neemt België in 2006 het voorzitterschap van deze groep waar. In samenwerking met de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, hoofdverantwoordelijke voor toezicht op de toepassing van de EMC-richtlijn, zal hiervoor het nodige gedaan worden.

Ook op gebied van administratieve samenwerking tussen de Lidstaten voor de R&TTE-richtlijn (ADCO R&TTE) is België van plan het organiseren van een vergadering op zich te nemen. Deze groep organiseert een tweede pan-Europese controlecampagne. België bestudeert of het mogelijk is hieraan deel te nemen.

Op Europees vlak is er een project opgestart voor One Stop Notification (OSN). Bedoeling is na te gaan hoe België actief kan deelnemen, met inachtneming van sommige aspecten zoals o.a. kostprijs, personeelsinspanning, nodige hard- en/of software.

Opvolgen en actief deelnemen aan de vergaderingen van het PT FM43 in verband met policy-aspecten en langetermijnvisie inzake kortefstandstoepassingen, waarbij het eindrapport van deze groep verwacht wordt in juni 2006.

2.8. NUMMERING

Overzicht

Beheer van het nummerplan

Sommige eindgebruikers die gebruikmaken van inbelverbindingen om toegang te krijgen tot Internet, worden geconfronteerd met zogenaamde inbelprogramma's, die zonder hun medeweten of uitdrukkelijke toestemming het gewone nationale internetinbelnummer veranderen in een internationaal nummer. Als gevolg hiervan wordt de eindgebruiker aangesloten op het internet via meestal zeer dure internationale tarieven. Het BIPT heeft dit fenomeen bestudeerd en na overleg met andere instanties zoals de Ombudsdienst voor telecommunicatie, de Federal Computer Crime Unit van de Federale Politie en de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O, Middenstand en Energie en de operatoren een richtsnoer opgesteld om deze frauduleuze praktijken te bestrijden en ter consultatie aan de markt voorgelegd op 12 mei 2005. Na de verwerking van de resultaten van de consultatie is het in de richtsnoeren voorgestelde 'early alarm system' van start gegaan. Het BIPT heeft op basis van verschillende input aan de betrokken partijen een lijst van nummers aan de operatoren bezorgd die het voorwerp zijn van de maatregelen beschreven in de richtsnoer.

De dienst Nummerbeheer heeft eveneens op basis van een groot aantal concrete aanvraagdossiers de beleidsregels voor de nummering van VoIP-diensten verder verfijnd. Een explicatieve nota om (1) de nodige transparantie te creëren voor de sector en (2) met een gedetailleerde beschrijving van de aanvraagprocedure, met de vereiste formulieren voor nummeraansvragen voor nomadische VoIP- diensten, werd op de website gepubliceerd. Met de VoIP-technologie worden diensten aangeboden die vanuit het oogpunt van een eindgebruiker in sterke mate gelijken op de telefoniediensten van de verschillende publieke spraaktelefoonoperatoren die actief zijn op de Belgische markt. Hiervoor wordt meestal gebruikgemaakt van een (breedband)toegang tot het publieke internet, geleverd door ofwel dezelfde partij als diegene die de VoIP-dienst levert ofwel een andere partij. Een intrinsieke eigenschap van VoIP-diensten is dat eindgebruikers wereldwijd oproepen kunnen ontvangen en maken, niet gehinderd door enige geografische grenzen. Deze laatste karakteristiek omschrijft men meestal als het 'nomadische' gebruik.

De consultatie over het (ontwerp)besluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot het gebruik van de nummers 1207, 1307 en 1407 voor de voice-portaldienst van Belgacom werd uitgevoerd. Dit was noodzakelijk na enkele klachten van concurrenten over de niet-conformiteit met het nummerplan van het gebruik van deze nummers door Belgacom voor informatiediensten. Na een analyse werd een definitief besluit omtrent deze materie verder voorbereid.

Een ontwerp van ministerieel besluit tot toekenning van een uitzondering op de principes vervat in artikel 10, § 5, lid 1 van het koninklijk besluit van 10 december 1997 betreffende het beheer van het nummeringsplan wat betreft het gebruik van het korte nummer 1711 door Belgacom Mobile werd door de dienst voorbereid en door de Minister goedgekeurd.

Na een stagnatie van het aantal aanvragen voor reservatie van geografische nummercapaciteit is sinds kort de vraag hiervoor opnieuw significant aangetrokken. Dit noopt ons om te onderzoeken of de huidige nummervoorraad niet moet worden aangevuld met nieuwe capaciteit. Daarom werd een consultatie van de markt georganiseerd waarbij een aantal oplossingen werden aangereikt.

Het ontwerp van ministerieel besluit tot vaststelling van de categorieën van uitgaande gesprekken en categorieën van opgeroepen nummers waarvan de blokkering kosteloos aan de eindgebruikers aangeboden wordt, werd door de dienst Nummering opgesteld³.

Nummeroverdraagbaarheid

Ook werd in detail onderzocht wat precies de rechten en verplichtingen zijn die rusten op de diverse categorieën van operatoren die nomadische VoIP-diensten aanbieden met betrekking tot de nummeroverdraagbaarheid.

Aan de hand van een consultatiedocument werd een schriftelijke consultatie doorgevoerd op vraag van een aantal operatoren om het nut te evalueren van sommige 'reject codes' voor technische redenen die worden aangewend om een vraag tot overdracht van een vast nummer te weigeren. Op vraag van verschillende partijen werden na de schriftelijke consultatie bijkomende dialogen tot stand gebracht.

Internationaal niveau

Verder heeft de dienst Nummerbeheer de werkgroep "Numbering, Naming and Addressing" binnen het Electronic Communications Committee (ECC) van de CEPT voorgezeten en alle projecten zoals o.a. de ETNS, de harmonisering van korte nummers op Europese schaal, VoIP-nummering afgewerkt zoals vastgelegd in de planning van de ECC.

Een Belgisch standpunt werd opgesteld inzake een aantal nummervraagstukken die op de agenda staan van de Europese Commissie (bijv. internationale groene nummers en de 116-problematiek).

Doelstellingen

Beheer van het nummerplan

Het definiëren van een evenwichtig regelgevend regime inzake de nummeroverdraagbaarheid in het kader van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie.

Daarenboven zal het proces worden voortgezet om de secundaire regelgeving inzake nummering zoals neergelegd in het koninklijk besluit betreffende het beheer van het nummeringsplan van 10 december 1997 te herzien in het licht van de nieuwe technologische en wettelijke ontwikkelingen.

Ook zal ernaar gestreefd worden om de nummeringsdatabase op een meer gebruiksvriendelijke wijze ter beschikking te stellen van de gebruikers.

Het probleem van het mogelijke tekort aan geografische nummers in een aantal zones oplossen.

---

³ Ministerieel besluit van 12 december 2005 tot vaststelling van de categorieën uitgaande gesprekken en categorieën opgeroepen nummers waarvan de blokkering kosteloos aan de eindgebruiker aangeboden moet worden.

Via een openbare raadpleging zal het proces op gang worden gebracht om het Europees geharmoniseerd kort toegangsnummer dat start met 118 voor de telefooninlichtingendiensten in België in te voeren.

Het definiëren van een beleid onder de vorm van de publicatie van een communicatie van de Raad over sommige 'reject codes' die worden aangewend om wegens technische redenen de aanvraag tot nummeroverdracht te weigeren.

Internationaal niveau

Tot slot zal de dienst het werk voortzetten dat aangevat is in het kader van het voorzitterschap van de werkgroep 'Numbering, Naming and Addressing' van het ECC.

3. DIENST POST

Overzicht

Nationaal niveau

In 2005 heeft het BIPT meegewerkt aan een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de toepassing van titel IV van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven en aan een ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van de nadere regels inzake aangifte en overdracht van postdiensten die geen deel uitmaken van de universele dienst en tot toepassing van de artikelen 144*quater*, § 3, 148*sexies*, § 1, 1° en 148*septies* van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven.

De ontwerpen houden rekening met de toekenning van een individuele vergunning voor de verrichting van niet-voorbehouden diensten die deel uitmaken van de universele dienst, met de controle op de analytische boekhouding en met de berekening van de kosten van de universele dienst die wordt verstrekt door de leverancier van de universele dienst, met de voorbereiding van de oprichting van een compensatiefonds, met de tariefbeginselen van de universele postdienst, met de kwaliteitsnormen met betrekking tot de universele postdienst en met de bepaling van de betekenis van "aanzienlijk aantal geadresseerden" op het vlak van direct mail.

De ontwerpen zijn nog aangepast voor de regels in verband met de ontwikkeling van de tarieven van de verrichtingen die deel uitmaken van de universele dienst; ze wijzigen de bepalingen inzake controle door het BIPT van de kostprijs van de universele dienst en schaffen de verplichting af om de dagbladen te voorzien van een markering die aangeeft dat het om een verrichting gaat die deel uitmaakt van de universele dienst.

Het BIPT heeft bijgedragen tot de uitwerking van sommige bepalingen die moeten worden overgenomen in de programmawet en die de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven wijzigen, in die zin dat ze wettelijk bepalen dat er in de secundaire wetgeving niet voor elke universeledienstverrichting een formule inzake tariefontwikkeling moet worden opgenomen. Bovendien is De Post voortaan wettelijk verplicht zijn medewerking te verlenen aan het BIPT om de audits te realiseren, zoals de secundaire wetgeving het voorschrijft.

De Ministerraad heeft het ontwerp goedgekeurd op 14 oktober 2005.

In het kader van de uitbreiding van de bevoegdheden van de ombudsdienst bij De Post tot de gehele sector, heeft het BIPT een voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen voor de postsector voorbereid. Dat ontwerp is verzonden aan de minister die belast is met consumentenzaken.

Het BIPT heeft een advies geformuleerd over de uitvoering van het vierde beheerscontract dat tussen de Staat en De Post gesloten is voor een periode van vijf jaar die ingaat op 24 september 2005 (BS van 20 december 2005).

Daarbij is het Raadgevend Comité voor de postdiensten in december 2005 uitgenodigd om ook een advies te formuleren over dat vierde beheerscontract, alsook over het eerste aanhangsel ervan.

Dat vierde beheerscontract definieert de diensten die verbonden zijn aan de brievenpost en aan de openbare financiële diensten, alsook andere opdrachten voor de overheid waarmee De Post belast is. Er zijn duidelijke akkoorden gemaakt inzake financiering.

Het contract streeft naar een sociale cohesie en een verhoging van de tevredenheid van de cliënteel.

Overeenkomstig de tripartiete overeenkomst die in september 2005 gesloten is tussen de Staat, De Post en de voornaamste dagbladuitgevers, heeft het BIPT in de loop van de maand december een peiling gehouden in verband met het werkelijke tijdstip van de afgifte van de dagbladen.

Die peiling is uitgevoerd via de telefoon. Het doel ervan is na te gaan of 100 % van de dagbladen wel degelijk voor 7.30 uur zijn afgegeven.

Wat de meting van de kwaliteit van de verdeling betreft, is het BIPT het meetsysteem BELEX blijven volgen. In 2005 was er een bijkomende verbetering van de verdeling te zien, zowel voor prioritaire als niet-prioritaire zendingen. Bovendien zijn de resultaten van 2004 met De Post besproken.

Eind 2005 heeft De Post haar "real-mail"-studie beëindigd om de relevantie van de steekproef te garanderen ten opzichte van de reële poststromen. Bovendien heeft het BIPT de audit gestart van het meetsysteem BELEX 2005.

Het ontwerp van koninklijk besluit betreffende de normen die van toepassing zijn op privé-brievenbussen is door het BIPT aangepast in overleg met De Post.

De kostprijs van de universele dienst voor het jaar 2004 is onderzocht. De analyse heeft tot de conclusie geleid dat er voor de operator van de universele dienst (De Post) geen onevenredige last bestaat als gevolg van de universeledienstverplichtingen waaraan de operator onderworpen is. De conclusies zijn overgezonden aan de bevoegde minister en naar De Post.

Europees niveau

Het BIPT heeft deelgenomen aan de vergaderingen van het « Postal Directive Committee » dat belast is met de follow-up van de Europese richtlijnen en met de voltooiing van de postale markt in 2009. De besprekingen hadden hoofdzakelijk betrekking op de definitie van de universele dienst, de financiering ervan en de staatshulp.

Het BIPT heeft ook de Workshops gevolgd met betrekking tot de studies die door de Europese Commissie zijn gestart:

- “Main developments 2005-2006” (Consultant WIK) ;
- “The impact on universal service of the full accomplishment of the postal internal market in 2009” (Consultant PWC).

Op het niveau van het CERP (Europees Comité voor postregulering), waarvan België het voorzitterschap heeft, heeft het BIPT gezorgd voor de invoering van de nieuwe organisatie van dat Comité, dat 46 landen verenigt. Het CERP heeft zich onder andere gebogen over de inhoud van een eventuele derde postrichtlijn door de organisaties te raadplegen die de openbare en privé-operatoren en de gebruikers van de postdiensten vertegenwoordigen. Het heeft debatten gevoerd over het model voor de levering van de universele dienst, over het vergunningensysteem en over de manier waarop de operatoren kunnen worden gestimuleerd om te voldoen aan de verwachtingen van de consument.

Het BIPT is ook intensief bezig geweest met een project dat gelanceerd is op het initiatief van de Europese Commissie en Eurostat voor de inzameling van statistieken. De resultaten van die enquête zouden in de loop van het eerste semester van 2006 bekend moeten zijn.

het Instituut heeft de ontwikkelingen in het Europees Parlement gevolgd (eerste lezing) van de Richtlijn over de "diensten van algemeen belang in de interne markt".

Wereldniveau

Het Centrum voor internationaal recht van de rechtsfaculteit van de ULB heeft op verzoek van het BIPT een advies verstrekt over het self-executing karakter van de Conventie van de UPU en van de Overeenkomst betreffende de uitbetalingsdiensten van de post en van de implicaties voor de wet van 26 december 1956 op de postdienst, alsook over de juridische aard en de bindende kracht van de akten die worden genomen door het Congres, de Raad voor Postexploitatie en de Administratieve Raad van de UPU.

Het BIPT heeft het dossier afgewerkt van de ratificatie van de Akten van de UPU die door het Congres van Boekarest zijn aangenomen en dat dossier is naar de bevoegde minister overgezonden. De inspectie van financiën heeft een gunstig advies verstrekt.

Het BIPT heeft ook zijn actie binnen de UPU voortgezet. Het gaat om de herziening van de Akten van de UPU, de herstructurering van de UPU, de analyse van de problemen inzake aansprakelijkheid in geval van verlies, diefstal of beschadiging van de postzendingen. Het BIPT heeft aan de Administratieve Raad van de UPU een schema voorgelegd van gedragslijnen die moeten worden aangenomen bij de verdeling van de verantwoordelijkheid binnen de Vereniging.

In 2005 heeft het BIPT meegewerkt aan de opstelling van de vragenlijst van de subgroep "Scenarios" van de "Strategic Planning Group" (het BIPT heeft het voorzitterschap van de subgroep Nairobi World Postal Strategy). Die vragenlijst omvat twee grote delen: een eerste deel over de activiteiten van de UPU en de toekomst van de UPU en een tweede deel over de toekomstige ontwikkelingen van de postsector. De vragenlijst is eind 2005 verdeeld.

Wat betreft de uitwisselingskantoren in het buitenland ("ETOEs") heeft het BIPT aan de UPU zijn antwoord meegedeeld over het beleid dat de UPU van plan is aan te nemen bij gebrek aan specifieke wetgeving terzake. België aanvaardt de Akten van de UPU toe te passen op de zendingen die van de ETOE's worden overgenomen op basis van wederkerigheid. Voor de toekomstige uitvoering van de secundaire wetgeving (vergunningen) is geen specifieke wetgeving nodig.

Doelstellingen

Nationaal niveau

Zodra de secundaire wetgeving gepubliceerd is zal het Instituut zich toeleggen op het opstarten en het beheer van de procedure voor het aanvragen en de toekenning van vergunningen voor universeledienstverrichtingen en op de procedure voor het aangeven van postdiensten (buiten de universele dienst). Er is een voorlichting van de sector gepland en de procedures voor aanvraag en toekenning (inclusief via Internet) zullen worden voorbereid.

Wat de analyse van de postwetgeving betreft, zal het BIPT aan de regering teksten voorleggen met betrekking tot:

- de wet van 26 december 1956 op de postdienst;
- de wet van 2 mei 1956 op de Postcheck;
- de wet van 6 juli 1971 houdende oprichting van De Post;
- de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven;
- het koninklijk besluit van 12 januari 1970 houdende reglementering van de postdienst;
- het ministerieel besluit van 12 januari 1971 houdende reglementering van de postdienst.

Die teksten zullen tot doel hebben om achterhaalde reglementen op te heffen en de wetgeving aan te passen aan de nieuwe context van het partnership dat ondertekend is door het Belgische De Post, de Deense post en het consortium CVC.

Het BIPT zal erop toezien dat daarin ontwerpen zullen worden opgenomen die vroeger aan de regering zijn voorgelegd en die tot nu toe niet konden worden gepubliceerd, zoals het koninklijk besluit betreffende de privé-brievenbussen, het koninklijk besluit over de erkenning van dagbladen en tijdschriften.

Het BIPT zal toezien op de toepassing van het vierde beheerscontract door De Post, in het bijzonder de naleving van de kwaliteitsnormen, de tevredenheid van de cliënteel en de krantenbedeling.

Het zal overeenkomsten sluiten met De Post wat betreft de meting van de naleving van de kwaliteitsnormen die moeten worden nageleefd voor de kleine gebruikers voor aangetekende zendingen, voor binnenkomende stukpost en voor postpakketten.

Het zal ook de kosten vaststellen van de taken van openbare dienst (art 13.4° van het beheerscontract) voor het jaar 2005.

Het BIPT zal het huidige meetsysteem BELEX blijven volgen en ook de doorlichting van het meetsysteem BELEX 2005 beëindigen.

Eind januari 2006 zal het BIPT het eindverslag voorstellen over de meting van de kwaliteit van de krantenbedeling die in december 2005 is verricht.

De follow-up van de nieuwe kwaliteitsnorm, namelijk het aantal ingediende klachten, zal aanvangen in januari 2006 en uitmonden in een eerste tussentijdse evaluatie van het proces in juni 2006.

Wat betreft de toekomstige ombudsdienst voor de postsector, zal het BIPT zijn denkwerk voortzetten met betrekking tot de regels voor de financiering van en bijdragen aan die dienst.

Het zal ook belast zijn met de "administratieve" integratie van die dienst in het BIPT, net zoals dat nu al het geval is voor de ombudsdienst voor telecommunicatie.

Naar aanleiding van een studie die in 2005 op nationaal en internationaal niveau gelanceerd is over de economische aspecten van de postsector en naar aanleiding van de aan de gang zijnde inzameling van statistische gegevens door de Commissie en Eurostat, zal het BIPT een samenvatting van de resultaten publiceren.

In het kader van de voorbereiding van de berekening van de kosten van de UD voor het jaar 2005 zal het BIPT in samenwerking met De Post, de nomenclatuur van de producten in de

kostprijsberekening van De Post onderzoeken, op basis van alle veranderingen die in 2005 zijn doorgevoerd (het kan gaan om nieuwe producten, wijzigingen in de gewichtsklasse van een product, van de rangschikking ervan of een tariefwijziging).

In het kader van het partnerschap tussen het Belgische De Post, de Deense post en CVC, zal het BIPT zich beschikbaar stellen voor de regering om indien nodig uitleg te verschaffen op het stuk van het Europese en nationale regelgevingskader.

In het algemeen zal het BIPT aandacht besteden aan de ontwikkeling van de sector, rekening houdende met de ontwikkelingen van het Europese regelgevingskader, en rekening houden met de principes van transparantie, non-discriminatie en toegang tot het netwerk.

Europees niveau

Het Instituut zal de studies die door de Europese Commissie worden verricht van nabij volgen en zijn werk voortzetten binnen het Postal Directive Committee, waar belangrijke thema's worden besproken zoals de inhoud van de universele dienst en de kruissubsidiëring, ...

Daarbij zal het BIPT antwoorden op de openbare raadpleging die eind 2005 door de Europese Commissie is gelanceerd in verband met de postdiensten.

Op het niveau van het CERP zal het Instituut zijn stuwende kracht als voorzitter blijven uitoefenen en de leden van die organisatie stimuleren om de nieuwe uitdagingen van de postsector aan te gaan. Het Instituut zal zich volledig inzetten opdat het CERP nog meer wordt erkend als een onvermijdelijke gesprekspartner in het liberaliseringsproces. Zijn erkende internationale expertise zou het in staat moeten stellen om de juridische studies en economische analyses vooruitgang te laten boeken.

Het Instituut zal blijven deelnemen aan de werkzaamheden rond het ontwerp voor de Richtlijn betreffende de "diensten van algemeen belang in de interne markt" en de ontwikkeling van die richtlijn in het Europees Parlement (tweede lezing) aandachtig volgen.

Wereldniveau

Het Instituut zal van nabij de ontwikkeling volgen van het dossier inzake ratificatie van de Akten van de UPU van Boekarest dat nu toevertrouwd is aan de minister van Buitenlandse Zaken.

Het BIPT zal zijn werk in verband met de herziening van de Akten en de herstructurering van de UPU voortzetten. Het is van plan het voorontwerp af te ronden van de "praktische gids voor formele wetgevingstechniek" en van de "gedraglijnen bij de verdeling van de verantwoordelijkheden binnen de UPU". Het zal zich ook toeleggen op de werkzaamheden in verband met het systeem van de verplichte bijdragen tot de UPU.

De wereldwijde postale strategie van Nairobi zal worden ontwikkeld op grond van de antwoorden op de enquête van de "Groep Strategische Planning". Er zal contact worden opgenomen met de voorzitters van de overige subgroepen van de Groep Strategische Planning. Medio 2006 zal de strategische opzet als zodanig ter bespreking worden voorgelegd aan de Groep Strategische Planning en vervolgens worden voorgesteld aan de strategische conferentie van november 2006.

4. DIENST CTR-TELECOM

4.1. NCS - CONTROLE OP DE GEBRUIKERS VAN RADIOGOLVEN

Overzicht

Ter herinnering: in het beheersplan voor de tweede helft van 2005 had de dienst voor de controle op het spectrum de volgende doelstellingen vooropgesteld:

- beheer van de lopende dossiers;
- in het kader van de metingen van elektromagnetische straling die worden uitgevoerd voor het ministerie van Volksgezondheid, uitwerking van een controlemethode waarmee alle stralingsbronnen tussen 10 MHz en 10 GHz in detail kunnen worden gemeten: eerste deel van de studie;
- inrichting van twee nieuwe meetvoertuigen;
- opleiding van de ambtenaren in de nieuwe wetgeving inzake elektronische communicatie;
- deelname aan de internationale werkgroepen:
  - o CEPT/ERC/FM-PT22 (monitoring);
  - o CEPT/RA11 (enforcement);
  - o RAINWAT COMMITTEE (maritime);
  - o CEPT/RA2 (maritime).

De volgende opdrachten zijn uitgevoerd:

- beheer van de lopende dossiers;
- inrichting van twee nieuwe meetvoertuigen;
- deelname aan de hierboven vermelde werkgroepen;
- campagne voor de meting van de netwerken van de mobiele telefonieoperators: afronding van het dossier;
- analyse van de klachten in de omroepband: volledige uitwerking van de meetprocedure en uitgebreide meetcampagne om de klachten vanwege de verschillende gemeenschappen te analyseren.

Doelstellingen

In de loop van het eerste semester van 2006 zal de dienst voor de controle op het spectrum bijzondere aandacht besteden aan de volgende dossiers:

- beheer van de lopende dossiers, hetgeen in het bijzonder de volgende acties inhoudt :
  - o behandeling van de klachten;
  - o preventieve controle bij professionele gebruikers;
  - o opsporing van gebruikers zonder vergunning;
  - o stralingsmetingen op zendlocaties;
  - o controle tijdens evenementen, met name de 24 uur van Francorchamps, de Grote Prijs van België Formule 1, de Ronde van Italië en de Ronde van Frankrijk;
  - o samenwerking met de parketten en politiediensten;
  - o samenwerking met het CCRM;
- analyse van de klachten in de omroepband: optimalisatie van de meetprocedure, volledige uitwerking van een tweede meetsysteem en voortzetting van de meetcampagne;

- toepassing van de bepalingen van artikel 33 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie: meting van de invloed op de gsm-netwerken van de ‘GSM jammers’ die in de gevangenissen geïnstalleerd zijn;
- opleiding van het personeel inzake de nieuwe Telecomwet door de juridische dienst;
- opleiding van het personeel wat UMTS betreft;

- toepassing van de procedure voor de controle van de UMTS-netwerken;
- deelname aan de internationale werkgroepen:
  - o CEPT/ERC/FM-PT22 (monitoring);
  - o CEPT/RA11 (enforcement);
  - o RAINWAT COMMITTEE (maritime);
  - o CEPT/RA2 (maritime).

4.2. CONTROLE VAN DE LEVERANCIERS VAN ELEKTRONISCHE-COMMUNICATIEDIENSTEN

4.2.1. Controle van de universeledienstverplichtingen

Overzicht

In de loop van het tweede halfjaar van 2005 zijn de volgende acties ondernomen wat betreft de controle op de correcte uitvoering door Belgacom van zijn universeledienstverplichtingen:

- het rapport over de ontwikkeling van de universele dienst tijdens het jaar 2004 is opgesteld;
- de openbare telefooncellen zijn gecontroleerd in de provincies Vlaams-Brabant en Waals-Brabant;
- er is een controle uitgevoerd met betrekking tot de aansluitingstermijn.

Doelstellingen

Voor de eerste zes maanden van 2006 zijn dit de doelstellingen:

- controleren of de operatoren correct hun verplichting nakomen om sociale telefoontarieven aan te bieden, zoals bepaald in artikel 74 van de wet betreffende de elektronische communicatie.
- reeksen van controles verrichten inzake telefooncellen en opheffing van storingen.

4.2.2. Controles specifiek gericht op de telefoongidsen en inlichtingendiensten

Overzicht

Er zijn contacten geweest met de nieuwe directie van de onderneming die zich bezighoudt met de uitgave van de universele telefoongids (Promedia); met name het probleem van de verplichte beschikbaarstelling van de telefoongids aan de mobiele abonnees, in het bijzonder zij die voorafbetaalde kaarten gebruiken, is besproken.

Een bevredigende oplossing voor dat probleem lijkt te kunnen worden gevonden in het kader van de toepassing van artikel 133 van de wet van 13 juni 2005.

Naar aanleiding van een geschil is een controle uitgevoerd met betrekking tot de voorwaarden voor de beschikbaarstelling van de gegevens van Belgacom zowel voor de telefoongidsdiensten, als de inlichtingendiensten; die controle is nog aan de gang.

Doelstellingen

Voor de eerste zes maanden van 2006 zijn dit de doelstellingen:

- de praktische aspecten onderzoeken van de toepassing van artikel 133 van de wet. Afhankelijk van de conclusies die daaruit zullen worden getrokken, zal opnieuw de opportuniteit worden beoordeeld om het overleg met Promedia te hervatten, om te komen tot een efficiëntere verdeling van de telefoongids;
- de procedures van Belgacom inzake actualisering van de databanken van de abonnees onderzoeken;
- gebruikmaken van de conclusies van de controles op de beschikbaarstelling van de gegevens van Belgacom, om de kosten te actualiseren voor de beschikbaarstelling door de operatoren van hun gegevens voor de publicatie van de telefoongids of voor de dienst inlichtingen. Die studie zal uiteraard rekening houden met de interpretatie van de Europese richtlijn die wordt aangehaald in het arrest van het Hof van Justitie van 25 november 2004.

4.2.3. Controles verricht buiten de universele dienst

Overzicht

De volgende acties zijn ondernomen in de tweede helft van 2005:

- gerichte controles die waren gevraagd door de dienst Vergunningen van het Instituut;
- deelname aan vergaderingen met het parket en de politiediensten om het standpunt van het Instituut uit te leggen ten aanzien van de phoneshops als gevolg van de nieuwe wet betreffende de elektronische communicatie van 13 juni 2005;
- er is een onderzoek verricht in verband met de toegevoegde waarde van de inlichtingendiensten 1207/1307 en 1313;
- er is een onderzoek verricht in verband met de kosteloosheid van noodoproepen.

Doelstellingen

- Controles uitvoeren inzake resellers van telecommunicatiediensten en leveranciers van voorafbetaalde kaarten na de definitie van de voorwaarden inzake aangifte.

4.3. CONTROLE VAN DE LEVERANCIERS VAN ELEKTRONISCHE-COMMUNICATIENETWERKEN VEILIGHEID VAN DE NETWERKEN

Overzicht

Wij leggen er nogmaals de nadruk op dat de veiligheid van de elektronische-communicatienetwerken een van de essentiële elementen is voor de ontwikkeling van de informatiemaatschappij.

In de loop van de tweede helft van 2005:

- hebben vertegenwoordigers van het Instituut actief deelgenomen aan de vergaderingen van de raad van bestuur van het agentschap « European Networks and Information Security Agency » (hierna « ENISA »); is het werkprogramma voor 2006 afgerond; heeft

er een eerste actieve vergadering plaatsgehad van het netwerk van de « National Liaison Officers » (hierna « NLO »): het Instituut levert voor België de NLO, die in de eerste helft van 2005 al aan twee regionale vergaderingen heeft deelgenomen; de NLO is verzocht bij te dragen tot een "Who is Who in information security" voor de Europese Unie;

- de deelname aan de werkzaamheden van de ad-hocgroep over de « Computer Emergency Response Teams » van de « werkgroep elektronische communicatie » (hierna WG TEL) van het « Civilian Communications Planning Committee » (hierna « CCPC »), dat door België wordt gecoördineerd, is concreet vastgelegd in een document dat een eerste keer onderzocht is tijdens de plenaire vergadering van het CCPC in Poiana Brasov, Roemenië in mei 2005; de WG TEL heeft dat document officieel overgezonden aan het CCPC na de vergadering van het tweede semester; vervolgens is in september deelgenomen aan de werkvergadering die georganiseerd is onder de koepel "Partnership for Peace" (PfP) en betrekking had op de afhankelijkheid van de vitale (elektronische-communicatie)-infrastructuren van elektrische energie;
- het denkwerk over de continuïteit van de werking van de openbare elektronische-communicatienetwerken in geval van crisis ("Business Continuity Planning"), denkwerk dat in nauw verband staat met de bescherming van de kritische Belgische infrastructuren, is voortgezet maar de richting die moest worden gevolgd, hing grotendeels af van de beslissing die de Regering nam om geen Belgisch agentschap voor de bescherming van de versleuteling en van de informatie op te richten, maar eerder een "Platform voor de coördinatie van de informatieveiligheid" waarvan het secretariaat wordt verzorgd door FedICT; het overleg met de crisiscel van de FOD Economie om de rol van het BIPT te bepalen in het beheer van de problemen in verband met de handhaving van de continuïteit van de werking van de openbare elektronische-communicatienetwerken in geval van crisis, is daarmee nauw verbonden;
- de nieuwe wet betreffende de elektronische communicatie heeft het Instituut nieuwe specifieke opdrachten toebedeeld inzake veiligheid van de openbare netwerken voor elektronische communicatie: het BIPT heeft een eerste ontwerp van actieprogramma opgesteld om die nieuwe opdrachten te vervullen;
- het heeft deelgenomen aan de conferentie over netwerkveiligheid die in oktober georganiseerd is door het Europese voorzitterschap (Verenigd Koninkrijk), "Meridian Conference" genaamd, waar het principe van de "Critical Information Infrastructure Directory" (hierna "CIIP Directory") voorgesteld is aan de lidstaten om een netwerk te creëren dat de lidstaten van de Europese Unie en de G8 ertoe in staat stelt efficiënt inlichtingen uit te wisselen via contactpunten die in dat netwerk vastgelegd zijn;
- in november 2005 is een raadpleging gelanceerd over de interpretatie die moet worden gegeven aan artikel 114 van de wet van 13 juni 2005 wat betreft aanbieders van software ten behoeve van de elektronische communicatie;
- er is een onderzoek uitgevoerd in verband met de publicatie van vergelijkbare, toereikende en actuele informatie over de kwaliteit van de elektronische-communicatiediensten.

Doelstellingen

Voor het eerste semester van 2006 is het Instituut van plan om acties te ontwikkelen in de volgende richtingen:

- de effectieve medewerking met de Economische en sociale cel (ECOSOC) van het Coördinatie- en Crisiscentrum van de Regering (CGCCR) voortzetten met de bedoeling de technische expertise van het BIPT beschikbaar te stellen voor de werkzaamheden van die cel;
- de nieuwe wet betreffende de elektronische communicatie heeft het Instituut nieuwe specifieke opdrachten toebedeeld inzake veiligheid van de openbare netwerken voor elektronische communicatie: het BIPT zal het opgestelde actieprogramma toepassen en aanvullen om die nieuwe opdrachten te vervullen, naarmate de kaderuitbreiding wordt gerealiseerd die is toegestaan om die opdrachten te vervullen;
- het overleg met de crisiscel van de FOD Economie om de rol van het BIPT te bepalen in het beheer van de problemen in verband met de handhaving van de continuïteit van de werking van de openbare elektronische-communicatienetwerken in geval van crisis zal afhangen van het hierboven vermelde actieplan en van de regeringsbeslissing om het Overlegplatform voor Informatieveiligheid op te richten; in december is binnen dat overlegplatform beslist om een ad-hocwerkgroep op te richten met het Instituut als coördinator, om een stand van zaken op te maken van de kritische elektronische-communicatie-infrastructuur in België; het Instituut zal de vergaderingen van die ad-hocgroep organiseren;
- nieuwe methodes evalueren en uitproberen die moeten worden gevolgd om de verzameling van informatie door de dienst "virusalarm" te verbeteren;
- deelnemen aan de conferentie over de veiligheid van de informatie en de netwerken, met bijzondere aandacht voor de informatie met betrekking tot de persoonlijke levenssfeer, georganiseerd door het Europese voorzitterschap (Oostenrijk);
- actief en constructief deelnemen aan de werkzaamheden van ENISA, namelijk:
  - o deelnemen aan de vergaderingen van de raad van bestuur van ENISA, de bijdrage tot de ontwikkeling van de structuren van het agentschap ("Permanent Stakeholders Group" en de werkgroepen) en de follow-up van de uitvoering van het werkprogramma voor 2006;
  - o in samenwerking met de Belgische NLO een netwerk opzetten dat de nationale expertise groepeerd die betrokken is bij de netwerkbeveiliging, om tegelijkertijd actief bij te dragen tot het uitvoeren van het werkprogramma van het Agentschap en de Belgische experts te betrekken bij de werkgroepen;
  - o de gegevens voor België verzamelen voor de "CIIP Directory", ze coördineren en bijhouden in het kader van de "Meridian Conference" die op initiatief van de Europese Commissie een jaarlijks evenement wordt;
- de resultaten publiceren van de raadpleging over de interpretatie die moet worden gegeven aan artikel 114 van de wet van 13 juni 2005;

- de conclusies openbaar maken van het onderzoek naar de kwaliteit van de elektronische-communicatiediensten.

4.4. REGLEMENTAIRE ONTWIKKELINGEN

4.4.1. Evolutie van de reglementaire taken inzake bescherming van de eindgebruiker

Overzicht

In verband met de verrichting van het sociale element van de universele dienst, dat door artikel 74 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie aan alle operatoren is opgelegd, is een werkgroep (STTS-groep) opgericht voor de follow-up ervan. In die groep zitten met name vertegenwoordigers van de operatoren en van het Instituut. Overigens is eind december aan de ministers die bevoegd zijn voor het dossier een ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van het mechanisme voor de verrichting van dat element overgezonden. Het Instituut heeft ondertussen vanwege het Sectoraal comité van het Rijksregister de toestemming gekregen om in het kader daarvan gebruik te maken van het rijksregisternummer van de begunstigde abonnees. Die toestemming vormt een belangrijk element in de toepassing van het mechanisme voor de verrichting, omdat de procedure daardoor verder kan worden geïnformatiseerd en bijgevolg een hogere efficiëntie mogelijk wordt gemaakt, die gepaard gaat met een snellere verwerking van de aanvragen die door de begunstigten van het sociaal tarief worden ingediend.

Een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de bepaling van het aantal openbare telefoontoestellen, overeenkomstig artikel 25 van de bijlage bij de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie, is aan de bevoegde ministers overgezonden.

Er is een bestek opgesteld om een beroep te doen op externe consultancy om het computerprogramma te ontwikkelen waarmee de tool voor tariefvergelijking effectief kan worden ingevoerd;

Een beleidsdocument over de inhoud van de universele dienst is opgesteld voor de bevoegde ministers, volgend op de publicatie door de Europese Commissie van haar mededeling van 24 mei 2005 over de evaluatie van de omvang van de universele dienst overeenkomstig artikel 15 van Richtlijn 2002/22/EG.

Doelstellingen

Tijdens de eerste zes maanden van 2006 is het Instituut voornemens:

- de voorbereiding voort te zetten van het secundaire regelgevingskader inzake universele dienst en bescherming van de eindgebruikers. Dat impliceert onder andere de uitwerking:
  - o van ontwerpen van uitvoeringsbesluiten tot vaststelling van de procedure voor de aanwijzing van de aanbieder voor elk element;
  - o van ontwerpen van besluiten betreffende de financiering van de universele dienst;
  - o van het ontwerp van ministerieel besluit tot vaststelling van de nadere regels inzake werking van een tool voor tariefvergelijking, overeenkomstig artikel 111 van de wet betreffende de elektronische communicatie;

- van het ontwerp van ministerieel besluit tot vaststelling van de wegingscoëfficiënten die moeten worden toegepast op de verrichtingen van het vaste geografische element van de universele dienst die aan de pricecap onderworpen zijn en van het ontwerp van ministerieel besluit tot vaststelling van de correctiefactor die meespeelt in de bewerking van datzelfde prijscontrolesysteem;
  - van het ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van de basiseisen waaraan de openbare telefooncellen moeten voldoen om het gebruik ervan door gehandicapte gebruikers te vergemakkelijken.
- de tenuitvoerlegging van de wet van 13 juni 2005 voort te zetten en in het bijzonder:
- het bestek te publiceren met betrekking tot de ontwikkeling van de tool voor tariefvergelijking;
  - de werkzaamheden van de STTS-werkgroep te blijven begeleiden om de bepalingen van de wet van 13 juni 2005 in verband met de sociale tarieven uit te voeren;
  - een aanvraag in te dienen om van het Sectoraal comité van de sociale zekerheid de toestemming te krijgen om de gegevens van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid te mogen gebruiken om de procedure te vergemakkelijken voor het indienen van aanvragen door begunstigden van het sociaal tarief;
  - de geautomatiseerde procedure toe te passen voor de toekenning van de sociale telefoontarieven en de gecentraliseerde databank te beheren die bij het Instituut is opgericht en waarin alle begunstigden van elke operator opgenomen zijn.

4.4.2. Nooddiensten: toegankelijkheid en identificatie van de oproepende lijn

Overzicht

In de tweede helft van het jaar 2005 zijn de besprekingen met de politieke overheid voortgezet met het oog op de publicatie van een besluit ter uitvoering van artikel 107 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (dat de principes overneemt die vroeger vervat waren in artikel 125 van de wet van 21 maart 1991), dat tot doel heeft de nooddiensten vast te stellen waartoe de operatoren en andere leveranciers van telecommunicatiediensten toegang verlenen en waaraan de operatoren en andere leveranciers van telecommunicatiediensten de identificatie moeten verstrekken van de oproepende lijn in geval van noodoproepen.

De tekst die door het Instituut was voorgesteld, is na bespreking in de interkabinettenvergaderingen gewijzigd : de verstrekking van de identificatie van de oproepende lijn in geval van oproepen naar teleonthaalcentra, het antigifcentrum, de zelfmoordpreventie, het Europees centrum voor vermiste en seksueel misbruikte kinderen en kindertelefoondiensten door de operatoren, is door de wet van 20 juli 2005 houdende diverse bepalingen ingevoegd in artikel 107 van de wet van 13 juni 2005.

Deze verstrekking van de identificatie van de oproepende lijn voor het bestrijden van kwaadwillige oproepen moet gebeuren aan de hand van administratieve en technische maatregelen die worden goedgekeurd door de minister, op voorstel van het Instituut en de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Doelstellingen

Het Instituut vestigt de aandacht op de noodzaak om snel een beslissing te nemen op dat gebied omdat de nooddiensten al sedert oktober 2000 naar die bepaling vragen.

Het Instituut benadrukt opnieuw dat de identificatie van de oproepende lijn voor de nooddiensten nodig is, niet alleen om doeltreffend te kunnen optreden, maar ook om de kwaadwillige oproepen te kunnen bestrijden, waarvan de frequentie jaar na jaar toeneemt na de introductie van nieuwe technologieën en nieuwe diensten die communicatiemiddelen bieden die nagenoeg anoniem en moeilijk te traceren zijn. Overigens is de verstrekking van de identificatie van de oproepende lijn door de operatoren een essentieel element opdat de maatregel die erop gericht is de registratie op te leggen van de anonieme voorafbetaalde kaarten van de mobiele netwerken (waarvan het aantal begin 2005 wordt geschat op 1.500.000) enig nut heeft.

In de loop van het tweede semester heeft het Instituut al nagedacht over de eventuele administratieve en technische maatregelen die kunnen worden toegepast in de strijd tegen kwaadwillige oproepen. Er zullen tijdens de eerste zes maanden van 2006 nog vergaderingen plaatsvinden om die maatregelen verder uit te werken, waarna het Instituut zijn voorstel aan de minister zal kunnen formuleren en voorleggen.

4.4.3. Identificatie van de voorafbetaalde kaarten op mobiele netwerken

Overzicht

Sedert verscheidene maanden heeft het Instituut zich tot doel gesteld in overleg met de operatoren en de federale overheidsdienst Justitie een koninklijk besluit op te stellen dat de registratie van de voorafbetaalde kaarten op de mobiele netwerken oplegt.

Die bepaling is erop gericht het misbruik van dat anonieme communicatiemiddel, dat een van de voornaamste zorgen vormt voor de nooddiensten, te bestrijden. De maatregelen die in dat koninklijk besluit vervat zijn, zullen echter maar doeltreffend zijn indien de nooddiensten kunnen beschikken over de identificatie van de oproepende lijn, waarin het besluit van het vorige punt voorziet.

Doelstellingen

Ondertussen zal worden onderzocht welke reglementaire maatregelen kunnen worden toegepast om het de mobiele operatoren mogelijk te maken het gebruik te schorsen van de voorafbetaalde kaarten die worden gebruikt voor kwaadwillige oproepen naar de nooddiensten.

Maar zoals al voordien is gezegd, zullen alle beoogde maatregelen maar doeltreffend zijn indien de nooddiensten beschikken over de identificatie van de oproepende lijn, waarin het besluit van het vorige punt voorziet.

4.4.4. Telefonische afluisteringen

Overzicht

Het Instituut heeft zijn samenwerking met de dienst voor het Strafrechtelijk Beleid van de FOD Justitie voortgezet.

Daarbij heeft het BIPT dat dossier gevolgd en heeft het een lijst opgesteld van de gegevens die de operatoren aan de FOD Justitie moeten verstrekken. Het BIPT heeft die lijst opgesteld om te zorgen voor de grootst mogelijke toegankelijkheid van de coördinatiecellen "Justitie" van de operatoren. Sommige operatoren hebben voorbehoud gemaakt bij die lijst. Om op sommige kritische opmerkingen te antwoorden is de lijst met die gegevens in januari 2005 ter goedkeuring voorgelegd aan de FOD Justitie. Om alle verwarring te vermijden is de lijst van de te verstrekken gegevens over de personen die deel uitmaken van een coördinatiecel "Justitie", op voorstel van het Instituut opgenomen in het koninklijk besluit tot vervanging van het koninklijk besluit van 9 januari 2003 tot uitvoering van de artikelen 46bis, § 2, eerste lid, 88bis, § 2, eerste en derde lid, en 90quater, § 2, derde lid, van het Wetboek van strafvordering, evenals artikel 109, E, § 2, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven. Dat ontwerp van koninklijk besluit volgt ondertussen de aannemingsprocedure.

Doelstellingen

Het Instituut zal blijven deelnemen aan de vergaderingen van het nationaal platform telecommunicatie van de gerechtelijke en politiediensten. Het BIPT zal dat platform de nodige technische ondersteuning inzake elektronische communicatie verlenen. Zodra het hierboven bedoelde koninklijk besluit bekendgemaakt is, zal het Instituut bij de operatoren een campagne voeren om de gegevens van de coördinatiecellen "Justitie" te verzamelen.

5. DIENST INTERNATIONALE RELATIES TELECOM

Overzicht

Europese Unie

Op Europees vlak heeft het BIPT deelgenomen aan de vergaderingen van de groep van de Raad Telecommunicatie die zich voornamelijk gebogen heeft over de bevordering van de informatiemaatschappij in het kader van de strategie i2010, alsook over het internetbeheer in het kader van de voorbereiding van de tweede fase van de Wereldtop voor de informatiemaatschappij, die van 16 tot 18 november 2005 heeft plaatsgevonden in Tunis. De Raad heeft ook de kwestie aangekaart van de overgang van analoge omroep naar digitale omroep, de digitale toegankelijkheid en een nieuw radiofrequentiebeleid.

Het Instituut heeft bovendien deelgenomen aan de vergaderingen van het Comité voor elektronische communicatie (COCOM), aan die van de werkgroepen betreffende de groep van hoge ambtenaren met betrekking tot internetbeheer, alsook aan die van de adviesgroep eEurope.

Binnen het COCOM zijn de procedures voortgezet met betrekking tot de uitvoering van de marktanalyses en de bespreking van de beschikkingen van de Commissie tegen de analyses van sommige nationale regelgevende instanties, soms totdat de Commissie haar veto stelde tegen ontwerpbeslissingen van nationale regelgevende instanties.

IRG-ERG en overige internationale activiteiten

In het tweede semester van 2005 eindigde voor het BIPT de periode van 2 jaar dat het mee aan de leiding stond van IRG en ERG, eerst gedurende 6 maanden als vice-voorzitter, vervolgens in 2004 als voorzitter en ten slotte opnieuw als vice-voorzitter. Niettemin bleef het BIPT deel uitmaken van de Trojka die een rapport heeft voorbereid over de organisatie van IRG en ERG. Het BIPT bleef eveneens lid van het IRG-secretariaat.

Het BIPT heeft in 2005 verder actief deelgenomen aan de activiteiten van de plenaire vergaderingen en de werkgroepen en project teams van IRG en ERG, onder andere de voltallige vergaderingen van 22-23 september te Kopenhagen en op 24-25 november te Brussel. Telkens nam het BIPT ook deel aan de coördinatievergaderingen van het Contact Netwerk die twee weken voor elke voltallige vergadering werden georganiseerd.

Het BIPT heeft ook intensief deelgenomen aan de activiteiten in de diverse werkgroepen en project teams aangezien de meerderheid van de resultaten die gepland werden in het werkprogramma van 2005 afgeleverd werden in de voltallige vergadering van november. De prioriteiten voor de activiteiten van deze WG en PT voor het tweede semester hadden vooral te maken met de analyse van de ervaringen met de marktanalyse, breedband en VoIP en de herziening van de gemeenschappelijke positie betreffende de remedies. Op het vlak van de Wholesale International Roaming werd een PT opgericht die een rapport voorbereide in verband met de transparantie van de retailtarieven.

Ten slotte heeft het BIPT ook deelgenomen aan de belangrijkste CEPT-vergaderingen met name de Assemblee van 14-15 september te Boekarest, het Electronic Communications Committee van

24-28 oktober en de Europese coördinatievergaderingen met betrekking tot de activiteiten in de Internationale Telecommunicatie Unie op 11-12 oktober.

Doelstellingen

Europese Unie

Het BIPT zal blijven werken binnen de groep Telecommunicatie van de Raad tijdens het voorzitterschap van Oostenrijk in het eerste semester van 2006.

De werkzaamheden zullen onder andere betrekking hebben op diverse elementen uit de strategie i2010 van de Commissie. Oostenrijk is van plan om de nadruk in het bijzonder te leggen op de veiligheid van het Internet, op de online administratie en op de digitale inhoud. De resultaten van de raadplegingen met betrekking tot de herziening van de reikwijdte van de universele dienst en van het regelgevingskader van de elektronische communicatie zullen waarschijnlijk niet eerder beschikbaar zijn dan op het einde van het eerste semester van 2006 en zullen daarom worden behandeld door het volgende voorzitterschap, dat in handen zal zijn van Finland.

Het Instituut rekt erop zijn samenwerking voort te zetten met het COCOM, zowel voor de inhoudelijke bespreking van de ontwerpaanbevelingen van de Commissie (niet-geografische nummers, breedband, enz.) als voor de follow-up van de marktanalyses in geval van een voornemen tot veto van de Commissie. Het zal ook zijn bijdrage leveren aan de werkzaamheden van de groep van hoge ambtenaren met betrekking tot internetbeheer en van de adviesgroep voor de follow-up van eEurope, enz.

IRG-ERG en overige internationale activiteiten

Het BIPT zal ook verder in 2005 actief deelnemen aan de activiteiten van de plenaire vergaderingen en de werkgroepen en project teams van IRG en ERG. De voltallige vergaderingen van de ERG en de IRG zijn gepland op 8-10 februari te Parijs en op 18-19 mei te Wenen. Telkens neemt het BIPT ook deel aan de coördinatievergaderingen van het Contact Netwerk die twee weken voor elke voltallige vergadering zullen plaatsvinden. Het BIPT blijft eveneens lid van het IRG-secretariaat.

Het BIPT zal ook zijn activiteiten opvoeren in de diverse werkgroepen en project teams. In het eerste semester van 2005 staat voor Het BIPT in verband met de IRG en ERG de review van het NRF centraal en met name de gemeenschappelijke input die gegeven zal worden op de call van de Europese Commissie.

Op het vlak van de Wholesale International Roaming wordt onderzocht hoe men de maatregelen kan uitvoeren die beslist werden in verband met de transparantie van de retailtarieven.

Ten slotte zal het BIPT ook deelnemen aan de belangrijkste CEPT-vergaderingen met name de Assemblee van 14-15 juni te Bonn, het Electronic Communications Committee van 20-24 maart en de Europese coördinatievergaderingen met betrekking tot de activiteiten in de Internationale Telecommunicatie Unie met het oog op de conferentie van gevolmachtigden einde 2006.

6. JURIDISCHE DIENST TELECOM

6.1. NIEUW REGELGEVINGSKADER

De wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (B.S. van 20.06.05) is op 30 juni 2005 in werking getreden. Die wet zet de Kaderrichtlijn, de Machtigingsrichtlijn, de Toegangsrichtlijn, de Universeledienstrichtlijn en de Richtlijn betreffende privacy en elektronische communicatie om. Ze vervangt de vroegere wetgeving, die enerzijds uit titel III van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven bestond en anderzijds uit de wet van 30 juli 1979 betreffende de radioberichtgeving. De nieuwe wet is licht gewijzigd door de wet van 20 juli 2005 en 27 december 2005 houdende diverse bepalingen (B.S., 29.07.05 en 30.12.2005). Ze is aangevuld door de wet van 6 juli 2005 betreffende sommige juridische bepalingen inzake elektronische communicatie in verband met het beroep dat kan worden aangetekend tegen de beslissingen van de Ethische Commissie.

Op de website van het Instituut staat een concordantietabel van de bepalingen van de vroegere wetgeving en die van de nieuwe wetgeving, en zijn ook de bepalingen in hun geheel opgenomen. Aan de hand daarvan kan voor elke wettelijke bepaling een vergelijking worden gemaakt.

De hierboven vermelde wet van 13 juni 2005 bevat een aantal belangrijke bepalingen van het overgangsrecht. Die bepalingen hebben tot doel ofwel de geldigheid van de handelingen die onder de vroegere wetgeving zijn gesteld, te handhaven, ofwel de toepasselijkheid van sommige bepalingen van de vroegere wetgeving te verlengen. In het laatste geval hangt de toepassing van de wet van 13 juni 2005 af van ofwel de aanneming van maatregelen ter uitvoering van de nieuwe wet (inzake universele dienst) ofwel van besluiten van het BIPT (inzake marktanalyses).

In het kader van zijn opdracht om een advies te verstrekken over de ontwerpmaatregelen ter uitvoering van de wet van 13 juni 2005 heeft het Instituut zijn evaluatie voortgezet van de verenigbaarheid van de maatregelen ter uitvoering van de vroegere wetgeving met de eisen van de nieuwe wet. Het heeft meegewerkt aan de opstelling van de teksten die in de volgende punten worden vermeld en doet dat nog steeds.

Overzicht

- Wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie

De wet van 13.6.2005 betreffende de elektronische communicatie bevat een aantal onvolkomenheden. Het BIPT heeft het voorbije semester de wet grondig geanalyseerd en voorgesteld om deze onvolkomenheden middels de programmawet te herzien.

- Uitvoeringsbesluiten

Afgelopen half jaar heeft het een aantal bestaande uitvoeringsbesluiten onderzocht en herschreven teneinde deze in het nieuwe reglementaire kader in te passen. In concreto werden de volgende analyses doorgevoerd:

- Ontbundeling van het aansluitnet

Verordening 2887/2000 inzake ontbundeling van het aansluitnet en het koninklijk besluit van 12 december 1998 tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 juni 1998 inzake de aanleg en exploitatie van openbare netwerken blijven van toepassing zolang de marktanalyses niet zijn voltooid. De rechten en plichten die opgenomen zijn in deze wetgevende teksten zullen evenwel niet samengevoegd worden in één formeel uitvoeringsbesluit maar zullen in voorkomend geval, al dan niet aangepast aan de concrete eisen en omstandigheden, opgenomen worden in de remedies die het BIPT kan opleggen naar aanleiding van het resultaat van de marktanalyses.

- **De aangifte van elektronische-communicatiediensten en –netwerken**

Het BIPT heeft een uitvoeringsbesluit opgesteld dat alle nadere regels bundelt inzake de aangifte van elektronische-communicatiediensten en –netwerken. De interne werkzaamheden worden daaromtrent afgerond en het ontwerp zal weldra aan de minister worden voorgelegd. Kenmerkend voor dit ontwerp is dat, overeenkomstig de wet, in een aangifteredime wordt voorzien voor louter resellers, dat in een bijzonder regime wordt voorzien voor diensten en netwerken die zonder winstoogmerk worden uitgebaat (zoals bijvoorbeeld netwerken die de stadsdiensten met elkaar verbinden), en dat de te betalen rechten werden aangepast. Bovendien betekent dit ontwerp een aanzienlijke administratieve vereenvoudiging aangezien het de volgende uitvoeringsbesluiten bundelt (en opheft):

- a. het ministerieel besluit van 11.6.1999 tot vaststelling van de exploitatievoorwaarden die opgelegd worden aan bepaalde telecommunicatiediensten;
- b. het ministerieel besluit van 11.6.1999 tot vaststelling van de nadere regels inzake de aangifte van telecommunicatiediensten;
- c. het koninklijk besluit van 20.4.1999 betreffende de rechten die aan het Instituut moeten betaald worden door personen die ertoe gehouden zijn een aangifte te doen van telecommunicatiediensten;
- d. het koninklijk besluit van 16.6.1998 betreffende de voorwaarden voor de aanleg en exploitatie van niet-openbare telecommunicatienetwerken;
- e. (ten dele) de circulaires van 15.1.2004 inzake openbare netwerken en spraaktelefonie.

- **Semafonie**

Het BIPT werkt een uitvoeringsbesluit uit inzake semafonie dat de volgende uitvoeringsbesluiten actualiseert en bundelt:

2. het koninklijk besluit van 7.5.1999 betreffende het bestek van toepassing op de exploitatie van mobiele persoonlijke satellietcommunicatiediensten;
3. het KONINKLIJK BESLUIT van 4.10.1999 tot vaststelling van het bestek van toepassing op de semafoondienst en van de procedure inzake de toekenning van individuele vergunningen;
4. het koninklijk besluit van 17.7.1997 betreffende het opzetten en exploiteren van ERMES-semafoonnetten.
5. de interne werkzaamheden zijn daaromtrent zo goed als afgerond en een ontwerpbesluit zal normaliter nog voor het einde van het jaar aan de minister worden voorgelegd.

- **Beheer van de nationale nummeringsruimte**

Het Instituut is in het voorbije semester gestart met de evaluatie van het koninklijk besluit van 10 december 1997 betreffende het beheer van het nummeringsplan en de opmaak van een ontwerp van koninklijk besluit betreffende het beheer van de nationale nummeringsruimte in uitvoering van artikel 11, §1.

- **MVNO's**

In uitvoering van artikel 11, §6 werd er een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 september 2002 betreffende de overdraagbaarheid van de nummers van eindgebruikers van de aan het publiek aangeboden mobiele telecommunicatiediensten opgesteld dat de nodige wijzigingen aan het koninklijk besluit mobiele nummeroverdraagbaarheid aanbrengt, teneinde de introductie van 'echte' MVNO's te begeleiden.

Dit ontwerp en de context waarin dit ontwerp zich situeert wordt verder besproken in punt 6.8.

- **Herschikking van de transparantie-, non discriminatie- en toegangsverplichtingen opgelegd aan SMP-operatoren via het koninklijk besluit van 20 april 1999 en bevestiging van de lijst van elementen die in een interconnectieovereenkomst moeten worden geregeld**

Ter uitvoering van artikel 53 heeft het Instituut een ontwerp van koninklijk besluit opgesteld betreffende de elementen die ten minste moeten worden geregeld in een interconnectieovereenkomst en dat verder tot doel heeft het koninklijk besluit van 20 april 1999 tot vaststelling van de termijnen en de algemene principes van toepassing op de commerciële onderhandelingen die worden gevoerd om interconnectieovereenkomsten te sluiten en tot vaststelling van de nadere regels voor publicatie van het referentie-interconnectieaanbod en tot vaststelling van de voorwaarden die geregeld moeten worden in de interconnectieovereenkomst op te heffen.

Terwijl voordien immers gold dat operatoren die aangemerkt werden als operatoren met een sterke machtspositie op een relevante markt automatisch een aantal voorafbepaalde en welomschreven wettelijke en reglementaire regels inzake interconnectie opgelegd kregen, geldt nu dat de meeste verplichtingen inzake interconnectie pas opgelegd kunnen worden na een marktanalyse van (anders dan vroeger gedefinieerde) markten, dat deze verplichtingen niet meer rechtstreeks opgelegd worden via wetgeving (in de materiële zin van het woord) maar wel door de regulator van de sector en dat er geen voorafbepaalde lijst van automatisch toepasselijke verplichtingen bestaat maar wel dat het Instituut uit de lijst van mogelijke verplichtingen enkel die verplichtingen oplegt die het passend acht, na afweging in het licht van de doelstellingen en taken die het Instituut dient na te streven en na toetsing op het proportionele karakter ervan.

Daarnaast heeft de wetgever geoordeeld dat het 'om technische of operationele problemen te vermijden in de betrekkingen tussen operatoren of tussen een operator en de eindgebruikers' opportuun bleef om in een koninklijk besluit een minimumlijst van te regelen elementen in een interconnectie-overeenkomst vast te stellen. Een dergelijke minimumlijst helpt inderdaad mee aan het efficiënt verzekeren van eind-tot-eindverbindingen nu operatoren die over

interconnectie onderhandelen, rechtstreeks in het regelgevend kader een lijst van minimaal te regelen punten vinden. Hierdoor worden de onderhandelingen met betrekking tot interconnectie versneld ten voordele van de partij die vraagt om interconnectie en ten voordele van zijn potentiële klanten, omdat er geen discussie meer bestaat over wat wel noodzakelijk is om te regelen in een interconnectieovereenkomst en wat niet.

Tot slot wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om de bepalingen van het voornoemde koninklijk besluit van 20 april 1999 die reeds gedeeltelijk impliciet opgeheven werden door de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector nu ook volledig en expliciet op te heffen. Artikel 41, 11°, van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector heeft namelijk artikel 79ter van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven opgeheven, waardoor de Kamer voor interconnectie, huurlijnen, bijzondere toegang, ontbundelde toegang tot het aansluitnet en gedeeld gebruik ophield te bestaan (zijn bevoegdheden werden overgedragen aan de Raad voor de Mededinging; zie artikel 4 van de wet van 17 januari 2003 betreffende de rechtsmiddelen en de geschillenbehandeling naar aanleiding van de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector). Terwijl het duidelijk is dat door het wegvallen van artikel 79ter het koninklijk besluit van 4 oktober 1999 houdende de werking en de procedure voor de Kamer voor interconnectie, huurlijnen, bijzondere toegang, ontbundelde toegang tot het aansluitnet en gedeeld gebruik zijn rechtsbasis volledig verloor kan dat niet in dezelfde mate gezegd worden van de artikelen van het koninklijk besluit van 20 april 1999 die ook naar deze Kamer verwijzen (bijv. in artikel 12 staan bevoegdheden van het Instituut beschreven, waaromtrent discussie kan bestaan of zij al dan niet voort zijn blijven bestaan op het ogenblik van het verdwijnen van de Kamer voor Interconnectie). Het huidige ontwerp schept definitieve en volledige duidelijkheid aangaande deze situatie.

Gelet op de toepasselijke procedurele regels werd dit ontwerpbesluit, na akkoord van de minister van Economie, gevoegd als bijlage bij de nationale consultatie ten aanzien van het ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT met betrekking tot de marktdefinitie, de analyse van de concurrentieverhoudingen, de identificatie van de ondernemingen met een sterke marktpositie en het vaststellen van de geëigende verplichtingen voor de markten van de Cluster “Vaste telefonie”.

- **Niveau van specificatie van de basisfactuur**

In het begin van het voorbije semester heeft het Instituut de antwoorden verkregen en verwerkt van een mailing aan alle vergunde en aangemelde operatoren en dienstenleveranciers die tot doel had om:

1. een lijst⁴ te verkrijgen van alle mogelijke vermeldingen die in aanmerking komen om op de standaardfactuur te verschijnen (gaande van de meest voorkomende rubrieken (bijv. nationaal verkeer naar geografische of mobiele nummers) tot de eventuele

---

⁴ Die lijst zou idealiter afgedrukt kunnen worden op het sjabloon van de standaardfactuur, zoals deze aan de abonnee wordt uitgereikt.

rubrieken van de factuur die wel voorzien zijn maar die nooit of bijna nooit op een concrete standaardfactuur verschijnen⁵).

2. de URL's te verkrijgen van de eventuele online dienst waarop de abonnee gratis zijn verkeer of factuur kan nagaan met een hoger niveau van detail dan de standaardfactuur.

Op basis van de resultaten van deze mailing heeft het Instituut ter uitvoering van artikel 110, §1 een ontwerp van ministerieel besluit en advies overgezonden aan de minister.

- **Ministerieel besluit tot vaststelling van de categorieën uitgaande gesprekken en categorieën opgeroepen nummers waarvan de blokkering kosteloos aan de eindgebruikers aangeboden moet worden**

Op vraag van de minister van consumentenzaken heeft het Instituut in het begin van het voorbije semester ter uitvoering van artikel 120 een ontwerp van ministerieel besluit tot vaststelling van de categorieën uitgaande gesprekken en categorieën opgeroepen nummers waarvan de blokkering kosteloos aan de eindgebruikers aangeboden moet worden, overgezonden aan de minister, tezamen met een reglementair advies.

Dit ontwerp heeft geleid tot het ministerieel besluit van 12 december 2005 dat gepubliceerd werd in het Belgisch Staatsblad van 16 december 2005.

- **Ethische commissie**

Op vraag van de minister van Consumentenzaken, heeft het Instituut in het vorige semester een nieuw ontwerp van koninklijk besluit betreffende de samenstelling van de Ethische Commissie (in feite een eerste ontwerp en een bijgestuurd ontwerp na een vergadering op het kabinet van de minister van Consumentenzaken) ter goedkeuring voorgelegd aan de minister en van een reglementair advies voorzien.

Doelstellingen

- **Beheer van de nationale nummeringsruimte**

Het Instituut stelt zich tot doel het ontwerp van koninklijk besluit waarvan sprake in het overzicht af te ronden in het komende semester.

- **Herschikking van de transparantie-, non discriminatie- en toegangsverplichtingen opgelegd aan SMP-operatoren via het koninklijk besluit van 20 april 1999 en bevestiging van de lijst van elementen die in een interconnectieovereenkomst moeten worden geregeld**

---

⁵ Optioneel kan men, indien gewenst en onder strikte vertrouwelijkheid, statistische informatie verschaffen over het aantal keren dat een rubriek gedurende de periode juni 2004-mei 2005 op een concrete standaardfactuur verscheen.

Het Instituut voorziet in het volgende semester de werkwijze omschreven onder het overzicht te herhalen ter gelegenheid van de nationale consultatie ten aanzien van het ontwerpbesluit van de Raad van het BIPT van DD/MM/JJJJ met betrekking tot de marktdefinitie, de analyse van de concurrentieverhoudingen, de identificatie van de ondernemingen met een sterke marktpositie en het vaststellen van de geëigende verplichtingen voor de markten van de Cluster “Vaste telefonie” en “Mobiele telefonie” en een definitief ontwerpbesluit, samen met een advies van het BIPT, voor te stellen aan de minister.

6.2. HET SAMEWERKINGSAKKOORD MET DE GEMEENSCHAPPEN

Overzicht

Zoals bekend heeft het Arbitragehof de federale overheid opgedragen om de reglementering van gemengde infrastructures (zijnde elektronische-communicatienetwerken waarop zowel elektronische-communicatiediensten in de zin van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie worden aangeboden als omroepdiensten) vast te stellen bij samenwerkingsakkoord met de gemeenschappen. Het BIPT heeft terzake de minister bijgestaan op juridisch en technisch vlak, zonder zich te mengen in een discussie die politiek van aard is.

Doelstellingen

Het valt te voorzien dat deze werkzaamheden ook volgend semester zullen worden voortgezet.

6.3. ETHERPOLITIE

Overzicht

In samenwerking met de gemeenschappen wordt een koninklijk besluit uitgewerkt dat de controle van de radio-omroepstations regelt. Het BIPT wordt door de diensten van de minister nauw betrokken bij het opstellen en analyseren van bepalingen die de technische en operationele aspecten regelen.

Doelstellingen

Dit koninklijk besluit is nog niet afgerond. Het valt te voorzien dat deze werkzaamheden ook volgend semester zullen worden voortgezet.

6.4. BUDGETTAIRE EN BOEKHOUDKUNDIGE REGELS DIE OP HET INSTITUUT VAN TOEPASSING ZIJN

Het wegvallen van het statuut van parastatale instelling van categorie A heeft een juridische leemte doen ontstaan wat betreft de precieze nadere boekhoudkundige en budgettaire regels die door het Instituut moeten worden nageleefd.

Een ontwerp van besluit dat in essentie geïnspireerd is op de vroegere reglementering, heeft het gunstige advies gekregen van de inspectie van financiën en is voor advies voorgelegd aan de afdeling wetgeving van de Raad van State. Het Instituut heeft het ontwerp aangepast aan de geformuleerde opmerkingen en heeft die nieuwe versie naar de minister overgezonden.

6.5. ETHISCHE COMMISSIE

Overzicht

Het Instituut heeft in het vorige semester een nieuw ontwerp van koninklijk besluit betreffende de samenstelling van de Ethische Commissie ter goedkeuring voorgelegd aan de minister.

Doelstellingen

Het Instituut houdt zich ter beschikking om, zodra dit mogelijk is, voort te werken aan de concrete oprichting van de Ethische Commissie.

6.6. GESCHILLEN

Er zijn in de tweede helft van 2005 vijf nieuwe beroepen aangetekend:

1. BT Worldwide Ltd. en de N.V. Mobistar hebben bij het hof van beroep te Brussel beroep aangetekend tegen het besluit van de Raad van het Instituut van 17 mei 2005 betreffende de voorlopige raming van de nettokosten van de universele dienst voor het jaar 2003.
2. MCI Belgium, N.V., Tele2 Belgium N.V., Base N.V., Colt Telecoms N.V., Versatel Belgium, N.V., Telenet N.V. en Scarlet Business N.V., hebben bij het hof van beroep te Brussel beroep aangetekend tegen hetzelfde besluit van de Raad van het Instituut van 17 mei 2005 betreffende de voorlopige raming van de nettokosten van de universele dienst voor het jaar 2003.
3. Een vordering in verband met burgerrechtelijke aansprakelijkheid is ingesteld door de N.V. Belgacom naar aanleiding van de beweerde onwettigheid van het besluit van 16 november 2000 dat de verplichting oplegt om in BRIO 2001 de punten 8 C en 14,1 te wijzigen.
4. Belgacom N.V. heeft een rechtsvordering ingesteld tegen het besluit van de Raad van het BIPT van 17 oktober 2005 met betrekking tot het tariefplan Happy Time van Belgacom.
5. Base N.V. heeft een rechtsvordering ingesteld tegen het besluit van de Raad van het BIPT van 17 oktober 2005 met betrekking tot het tariefplan Happy Time van Belgacom.

Het hof van beroep te Brussel heeft in die periode 4 arresten uitgesproken:

1. Met het arrest van 15 september 2005 heeft het hof de ingebrekestelling van het Instituut van 5 augustus 2005 nietig verklaard. Dat arrest volgt op een eerste arrest van het hof van beroep te Brussel van 18 juni 2004 waartegen het Instituut een voorziening in cassatie heeft ingesteld. (Beroep tegen het besluit van de Raad van het BIPT van 29 augustus 2003 met betrekking tot de piekuren van operator Base voor zijn terminatiedienst). De conclusies van het arrest van 15 september 2005 kunnen pas definitief worden getrokken na het arrest van het Hof van Cassatie dat wordt afgewacht.

2. Met het arrest van 14 oktober 2005 heeft het hof een besluit van de Raad van het Instituut van 3 september 2003 nietig verklaard betreffende het referentieaanbod van Belgacom voor toegang tot binair debiet, getiteld "Aanvulling bij het advies betreffende BROBA 2003 van het BIPT met betrekking tot de aspecten Improved Service Levels Agreement en andere verduidelijkingen". Dat arrest bevestigt de rechtspraak van het hof van beroep te Brussel die voortvloeit uit het arrest van 15 oktober 2004 betreffende de rechtsvordering tegen het besluit van de Raad van het BIPT van 2 juni 2003 - Aanvulling bij het advies betreffende BROBA I 2003 van het BIPT met betrekking tot de aspecten "Guaranteed positions and related migrations rules". Er lopen verschillende geschillen in verband met de BROBA-aanvullingen en die zouden in theorie hetzelfde lot moeten ondergaan, behalve dat die vorderingen zijn ingesteld bij de Raad van State, die daarover nog geen arrest heeft gewezen.
3. Met het arrest van 25 oktober 2005 heeft het hof de stilzwijgende weigering van het Instituut vernietigd om aan Belgacom Mobile de gegevens van het administratieve dossier mee te delen in verband met de roll-out van het mobilofonienetwerk van BASE. Het hof van beroep te Brussel erkent uitdrukkelijk dat het bevoegd is om te beslissen over een kwestie inzake inzage in de bestuursdocumenten van het Instituut.
4. Met het arrest van 9 december 2005 heeft het hof van beroep te Brussel de vordering tot vrijwillige tussenkomst van de N.V. Mobistar afgewezen in een vordering die op initiatief van Belgacom N.V. is ingesteld tegen het besluit van de Raad van het BIPT van 23 december 2003 betreffende het referentieaanbod van Belgacom voor ontbundelde toegang tot het aansluitnetwerk (BRUO 2004).

6.7. MVNO'S

Overzicht

Onder de huidige wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie kunnen MVNO's aangifte doen van hun dienst net als een andere kandidaat-leverancier van om het even welke elektronische-communicatiedienst.

Het BIPT beschouwt als MVNO een operator die mobiele diensten wenst aan te bieden maar die niet beschikt over een eigen mobiel netwerk. Om die reden maakt hij gebruik van het mobiele netwerk van een andere operator waarmee hij een overeenkomst in die zin sluit.

Na het doen van de aangifte wordt een MVNO beschouwd als een operator in de zin van de wet en beschikt deze over de overeenkomstige rechten en plichten.

Er bestaat geen verplichting voor mobiele operatoren om MVNO's op hun netwerk toe te laten. De wet voorziet niet in een dergelijke verplichting. Zij kan eventueel worden opgelegd indien uit de marktanalyses zou blijken dat dit noodzakelijk is om een daadwerkelijke mededinging mogelijk te maken. De betreffende marktanalyses zijn aan de gang zodat het voor het BIPT moeilijk is om over een verplichte toegang op dit ogenblik al uitspraak te doen. Alleszins staat het MVNO's vrij om onderhandelingen met mobiele operatoren te voeren en op commerciële basis toegangscontracten af te sluiten.

Vooralsnog rijst evenwel het probleem dat de wet een MVNO het recht toekent op mobiel-nummeroverdraagbaarheid maar dat het koninklijk besluit van 23 september 2002 betreffende de overdraagbaarheid van de nummers van eindgebruikers van de aan het publiek aangeboden mobiele telecommunicatiediensten nog niet is aangepast aan MVNO's en enkel van toepassing is op de drie mobiele operatoren en hun resellers.

Doelstellingen

Het BIPT heeft echter een ontwerp van uitvoeringsbesluit voorbereid dat het koninklijk besluit van 23 september 2002 wijzigt in die zin dat MVNO's dezelfde rechten (en plichten) krijgen voor mobiel- nummeroverdraagbaarheid als andere leveranciers van mobiele diensten. Dit ontwerp zal in de loop van de komende weken aan de minister worden voorgelegd.

7. PERSONEELSDIENST

7.1. UITBREIDING VAN HET PERSONEELSKADER

Gelet op de bijkomende opdrachten die toevertrouwd werden aan het Instituut, was de geplande kaderuitbreiding onvoldoende. Daarom werd een nieuw, herzien dossier, ter goedkeuring voorgelegd aan de minister. Het akkoord van de ministers van Ambtenarenzaken en van Begroting zal dan ook opnieuw moeten worden ingewonnen.

7.2. WIJZIGINGEN IN DE PERSONEELSTATUTEN

De lineaire loonsverhoging met 5 %, ingaande op 1 juli 2004, werd goedgekeurd bij het koninklijk besluit van 3 juli 2005. De regularisaties worden uitgevoerd.

Twee ontwerpbesluiten tot vervanging respectievelijk van het administratieve en het geldelijke statuut van het BIPT-personeel, alsook de erbij horende verslagen aan de Koning, zijn klaar. Een derde ontwerpbesluit beoogt de aanpassing van het personeelskader aan de wijzigingen in de niveaubenamingen en de invoering van nieuwe graden. Eerstdaags zal dit dossier voor goedkeuring voorgelegd worden aan de minister.

Het nieuwe administratieve statuut houdt tevens een nieuw evaluatiesysteem in dat gebaseerd is op functiebeschrijvingen. Hierover is een akkoord bereikt met de representatieve vakorganisaties. De bedoeling van dit stelsel is tweeledig: enerzijds moet het een bruikbaar instrument zijn om medewerkers beter te kunnen coachen en eventueel bij te sturen, anderzijds wordt de impact van de vergoedingen in functie van de geleverde prestaties vergroot.

Voor alle functies bij het BIPT werden door de dienst Human Resources functiebeschrijvingen opgesteld, waarover eveneens een akkoord is binnen het sociale overleg.

7.3. NIEUW EVALUATIESYSTEEM OP BASIS VAN EEN FUNCTIEBESCHRIJVING

In het kader van de onderhandelingen over het nieuw administratief statuut werd eveneens bedongen dat via een stelsel van tijdelijke opdrachten medewerkers kunnen worden belast en vergoed voor specifieke taken die niet tot hun normale functiepakket behoren. Hierdoor wordt het mogelijk dit managementaspect op een professionele wijze te benaderen en niet aangewezen te zijn op een vorm van vrijwilligheid.

7.4. TOEPASSING VAN EEN TESTFASE VOOR TELEWERKEN

De testfase inzake thuiswerk verloopt vlot. Nog twee bijkomende projecten werden goedgekeurd, wat het totaal op vijf brengt.

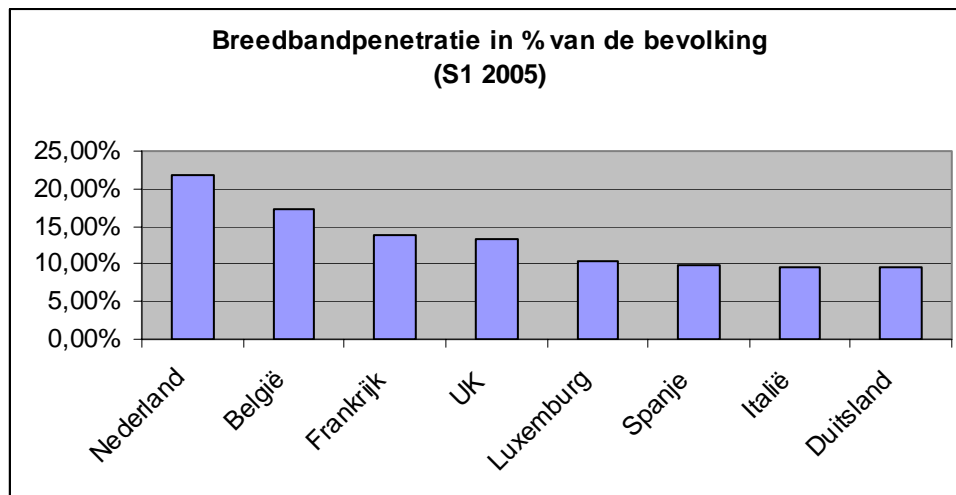

8. STATISTIEKEN

De vertraging van de groei van de Belgische internetmarkt, die zich vanaf 2004 manifesteerde, bevestigt zich in het eerste semester van 2005. Eind juni 2005 telde België 2.088.000 internetaansluitingen (bron : ispa) , wat overeenstemt met een toename van 2,7% ten opzichte van eind 2004. Een gelijkaardige groei deed zich voor in het eerste semester van 2004 (2,8%). In het eerste semester van 2003 echter bedroeg de groei nog 5%.

Breedband versterkte zijn aandeel in het totale aantal internetaansluitingen : van 79,6% eind 2004 naar 86,3% op het einde van het eerste semester van 2005.

Binnen de Europese Unie bezit België een uitstekende positie betreffende breedbandpenetratie uitgedrukt in percentage van de bevolking.

Bron cijfergegevens : Ecta

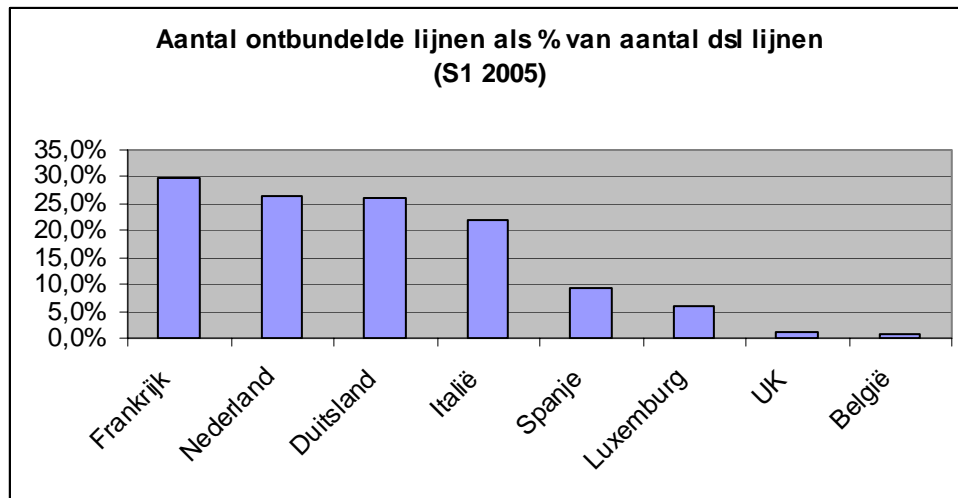
De meerderheid van de breedbandlijnen worden geleverd via adsl over het kopernetwerk van Belgacom : 61,8%. Breedband internetconnectiviteit via de kabel vertegenwoordigt de overige 38,2%.

Voornamelijk het Belgacom bitstream aanbod, waarbij Belgacom zelf eigen apparatuur installeert voor de breedbandoplossing en het dan aanbiedt aan alternatieve operatoren of ISP's, en de doorverkoop van het Belgacom DSL product lieten nieuwe providers toe om een plaats op de Belgische breedbandmarkt te verwerven.

Om de concurrentie verder te stimuleren is de toegang tot het lokale netwerk van Belgacom tegen groothandelsprijzen een belangrijk element. Via ontbundeling van de local loop is Belgacom immers verplicht om individuele lijnen die de klant verbinden met het Belgacom netwerk te verhuren aan concurrenten zodat deze zelf apparatuur kunnen plaatsen in de switchen voor de levering van adsl diensten. Op deze manier krijgen ISP's toegang tot eindgebruikers zonder zelf te moeten investeren in het local loop netwerk.

Thans is de impact van de ontbundeling op de ontwikkeling van breedbandinternet in België eerder beperkt. Begin 2005 bood enkel Scarlet breedband internetlijnen aan op basis van ontbundeling. Vanaf

september 2005 worden zij gevolgd door Mobistar. Met het aanbod “ADSL connect” neemt Mobistar het beheer van de bestaande telefoonlijn over van Belgacom en de gebruiker betaalt per maand rechtstreeks 39,95 € aan zijn mobiele operator.

Bron cijfergegevens : Ecta

Alternatieven voor breedband via adsl en de kabel zijn de internettoegang via 3G netwerken en het draadloos surfen met de Wifi en de WiMax standaard.

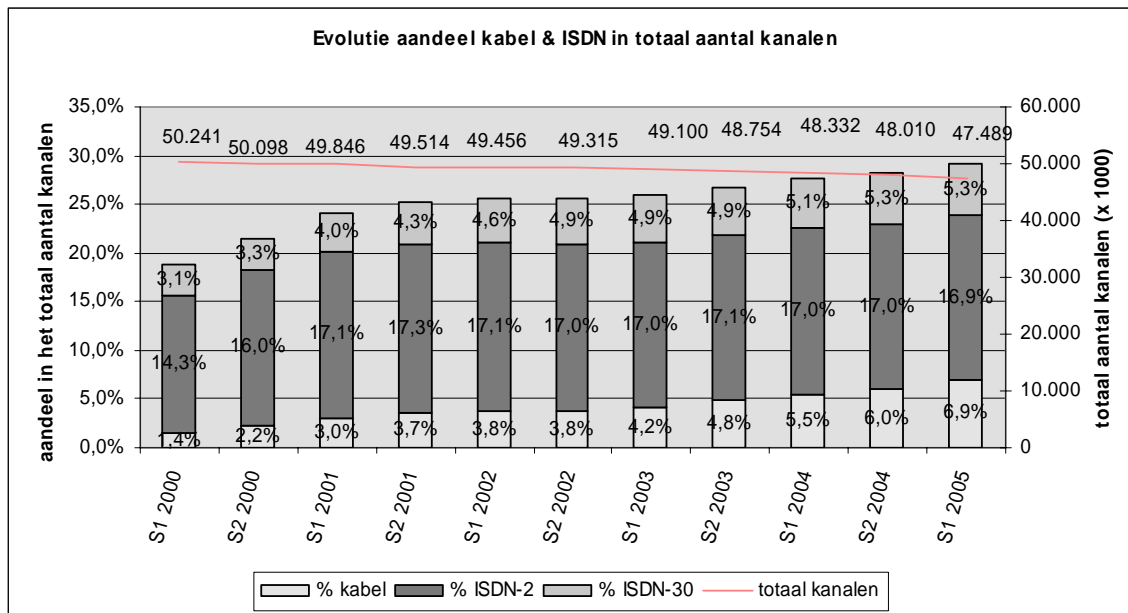
Daar waar bij de Wifi hotspots het draadloos surfen beperkt is tot lokale netwerken in ruimten zoals hotels, luchthavens, treinstations en cafés/restaurants, is de reikwijdte van het WiMax netwerk veel groter. Deze laatste hogesnelheidsinternetverbinding werd in België in 2005 gelanceerd door ClearWire. Het gaat daarbij om een toegang in heel Brussel en delen van Waals-Brabant.

3G mobiel breedbandinternet kende zijn commerciële start in april 2004. Met de introductie van de Vodafone Mobile Connect 3G/GPRS datacard aangeboden door Proximus werd het mogelijk zich te linken aan het internet via een laptop. Vanaf september 2005 biedt Proximus ook mobiele 3G telefoons aan die gelinkt aan een laptop of een PDA eveneens toegang verschaffen tot het mobiele internet.

Toegang

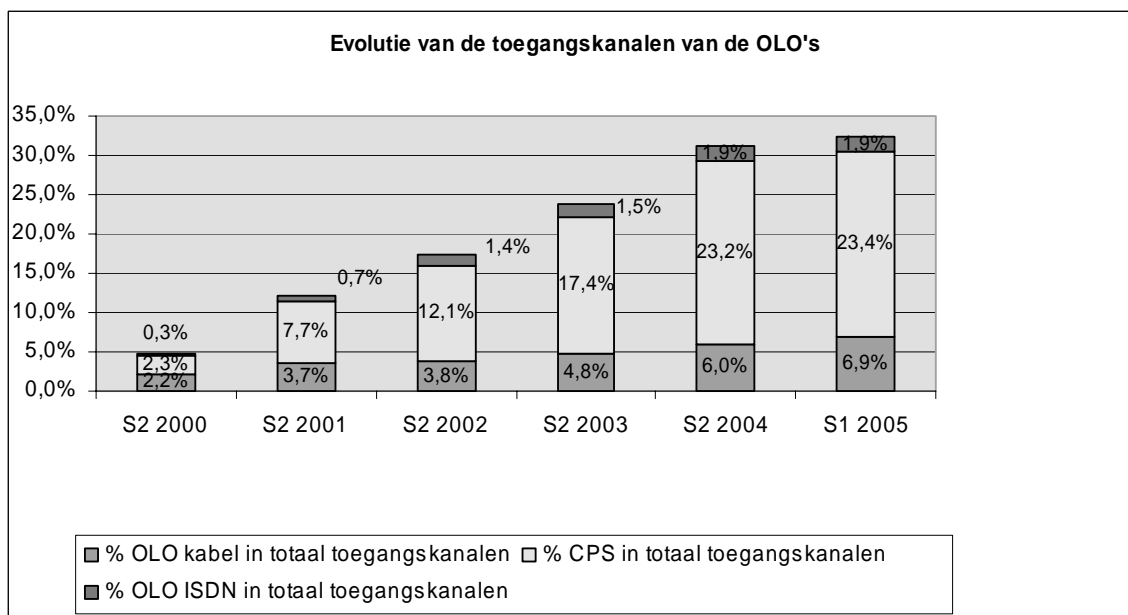
De analoge toegangslijn (PSTN – kabel) is het meest gebruikte middel om toegang te krijgen tot het telefonienetwerk (75 % van het totaal aantal lijnen). Het aandeel van de kabel bedraagt 6,9 %. Dit aandeel blijft in stijgende lijn en remt de daling van het totale aantal analoge toegangskanalen af.

De digitale ISDN-BA lijnen die 2 communicatiekanalen van 64 kbit/s bevatten vertegenwoordigen 16,9 % en de ISDN-PRA, die 30 kanalen van 64 kbit/s levert voor het transport van spraak en data, heeft een aandeel van 5,3 % in het totale aantal toegangskanalen.

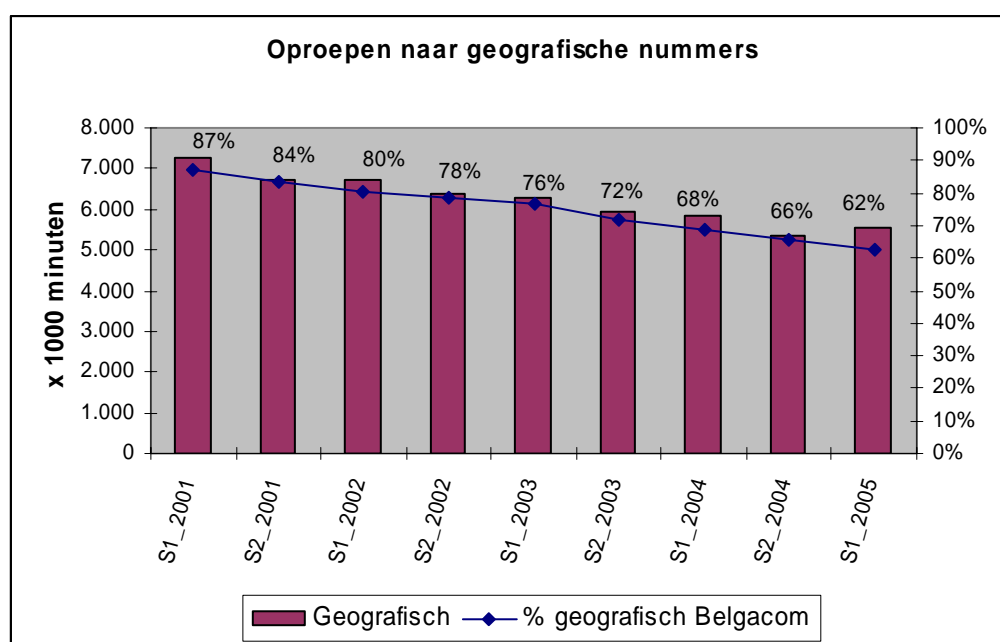
De voornaamste leveranciers van residentiële toegang tot het telefoonnetwerk zijn Belgacom en Telenet. Coditel startte de commercialisatie van zijn toegangsactiviteiten in januari 2005. Tot het niet-residentiële marktsegment richten zich ook andere operatoren zoals BT Belgium, Colt, Verizon Business, Versatel en Mobistar.

De toegang tot het telefoonnetwerk van alternatieve operatoren, in termen van eigen infrastructuur of gebaseerd op de ontbundeling van het lokale netwerk van Belgacom bedroeg op het einde van het 1ste semester van 2005 8,8% van het totale aantal toegangskanalen. Indien daarbij ook rekening wordt gehouden met de indirecte toegang, met name het aantal actieve CPS waarbij de oproepen automatisch worden doorgestuurd naar het netwerk van de alternatieve operator waarop hij is aangesloten, stijgt dit verder naar 32,2 %.

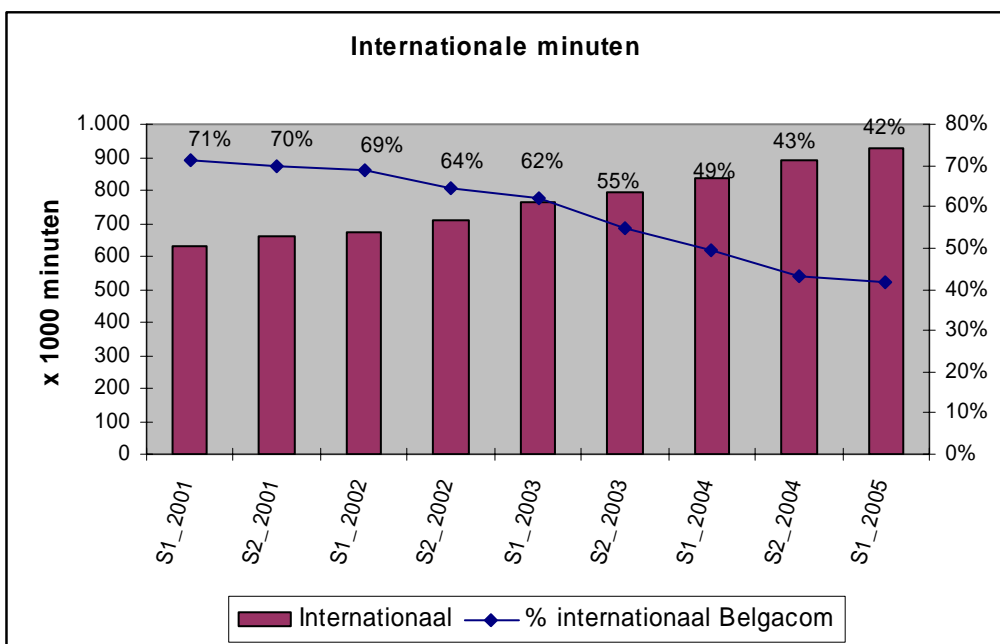
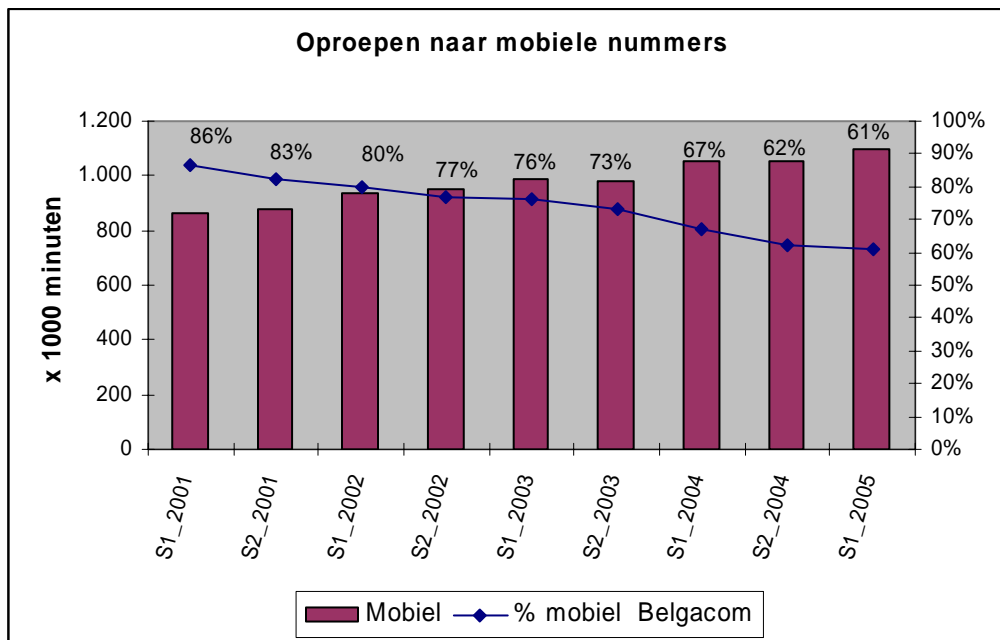

2005 was het jaar waarin er een prijzenoorlog uitbrak tussen de spelers op de markt van de vaste telefonie. Na de lancering in 2004 van het ScarletOne aanbod waarbij de klant voor een forfaitair tarief van 49,95 €maand zowel internettoegang als onbeperkt bellen via de vaste lijn wordt aangeboden en de lancering van FreePhone van Telenet, een formule waarbij men mits betaling van 16,95 €maand 's avonds en in het weekend gratis en onbeperkt naar alle vaste binnenlandse lijnen kan bellen, kwam Belgacom op 1 juni 2005 met HappyTime op de markt. HappyTime is een gratis formule voor wie belt in de daluren zonder dat er een extra bedrag voor moet worden betaald bovenop het abonnement. Tele2 antwoordde met Free Time (0 €naar vaste nationale nummers tijdens de daluren vanaf 31 mei 2005) en ook Telenet paste zijn telefonieaanbod opnieuw aan. Met de optie Anytime werd het binnenlands bellen vanaf 6 juni 2005 tot het einde van het jaar 2005 volledig gratis voor alle FreePhone abonnees elke dag van de week en 24 uur op 24.

De “gratis” trend voor nationale oproepen zorgde voor een ombuiging van het dalend aantal vaste nationale spraaktelefonie-minuten die zich vanaf het tweede semester van 2001 manifesteerde. Het eerste semester van 2005 laat met name een groei van 3,5 % optekenen voor de oproepen naar vaste nationale geografische nummers. De historische operator verliest ook verder marktaandeel.

Ook de oproepen naar mobiele telefoons noteerde verdere groei (+ 4,5 % minuten ten opzichte van het tweede semester van 2004) evenals de oproepen naar internationale nummers (+4%).

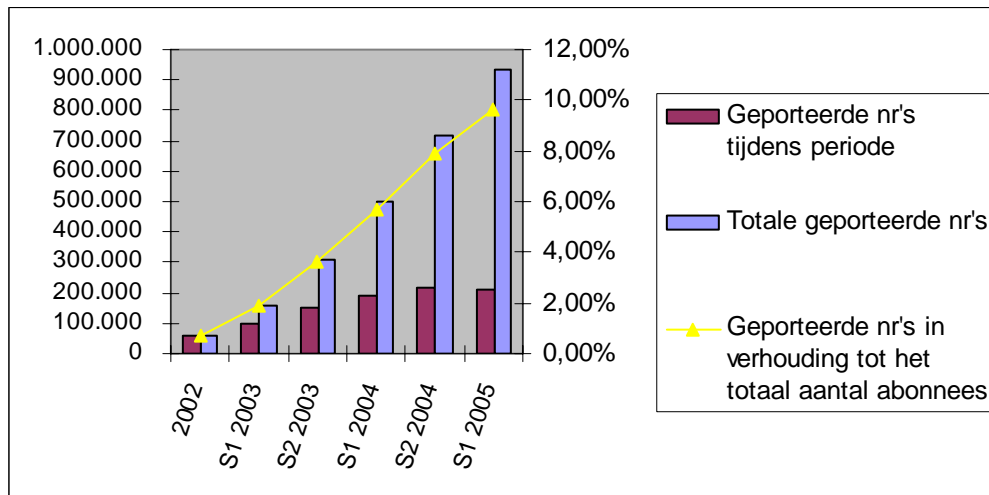

Mobiele telefonie

De mobiele penetratiegraad in termen van actieve mobiele abonnees bedraagt 83% op het einde van het eerste semester van 2005. Het groeipercentage, ongeveer 2%, lijkt wel wat te vertragen in vergelijking met de semesters voordien ($\pm 3\%$).

Op een markt waarop ruim 80% van de inwoners beschikken over een GSM verschuift de klemtoon van het aantrekken van nieuwe klanten naar het verwerven van GSM klanten van de concurrenten en het behoud van de bestaande klanten.

De mobiele nummeroverdraagbaarheid ondersteunt alvast de concurrentie. Sedert de invoering hiervan in oktober 2002 hebben reeds 931.932 gsm-bezitters hiervan gebruik gemaakt. Op het einde van het eerste semester van 2005 is het totaal aantal geporteerde nummers in verhouding tot het aantal gsm-abonnees opgelopen tot 9,59 %.

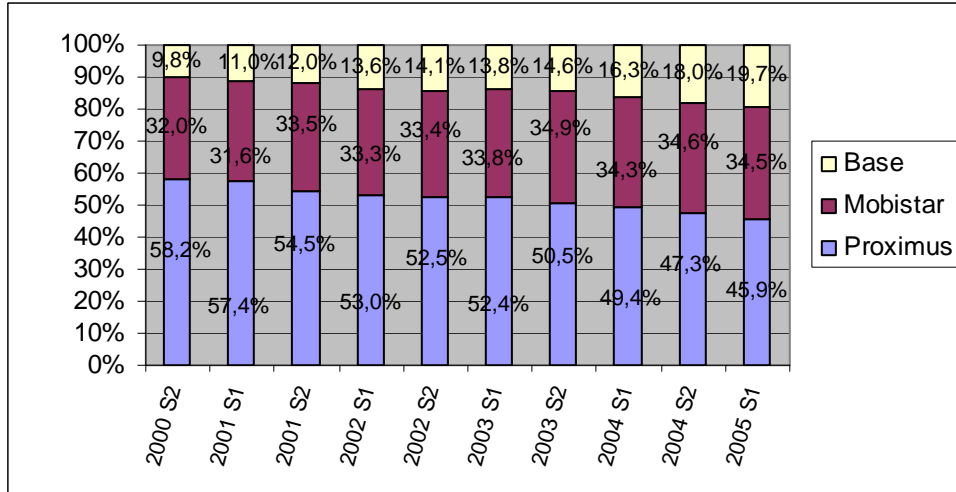

De concurrentie uitte zich tevens in de lancering van nieuwe tariefplannen zoals bundels waarbij het abonnement wordt vervangen door een vast maandelijks bedrag en één tarief voor oproepen naar alle netten (Proximus – augustus 2005) of het onbepaald bellen naar abonnees van hetzelfde mobiele netwerk tegen een vast maandelijks bedrag (Base – oktober 2005).

Overeenkomstig de nieuwe telecomwet van 13 juni 2005 werd er eveneens een sociaal tarief geïntroduceerd. Vanaf 3 november 2005 kunnen Proximus klanten die een leefloon ontvangen van het OCMW de optie sociaal tarief aanvragen. Hierdoor krijgen zij iedere maand 3,10 € krediet op hun pay & go kaart.

Daarnaast verschenen er ook nieuwe merken. Proximus zette in augustus 2005 Ugly Duck in de markt, een lagekostenmerk voor mensen die hun gsm enkel willen gebruiken om te bellen en te sms'en. Base volgde op 6 september 2005 met Simyo. Het light aanbod van Mobistar werd gelanceerd op 30 november 2005.

Inzake de verdeling van de markt heeft de groei van de concurrentie er toe geleid dat het marktaandeel van Belgacom Mobile, die als eerste in 1994 gsm-activiteiten commercialiseerde, een dalende tendens vertoont ten voordele van Mobistar (gestart in 1996) en Base (gestart in 1999). Eind juni 2005 bezat Belgacom Mobile niettemin nog een aandeel van ruim 48,4% van het totale aantal sim-kaarten, gevolgd door Mobistar met 34,5% en Base met 19,7%.

In omvang blijft de mobiele markt in termen van aantal uitgaande spraakminuten verder groeien. Deze groei lijkt evenwel te moeten worden toegeschreven aan de groei in abonnees en niet aan het intensiever gebruik van de gsm aangezien het gemiddeld aantal minuten per actieve abonnee niet toeneemt.

